

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-76-12272

Chișinău

22 noiembrie 2023

**Parlamentul Republicii Moldova
Comisia parlamentară mediu,
climă și tranziție verde**

Copie : **Secretariatul Parlamentului
Ministerul Mediului
Ministerul Finanțelor
Ministerul Justiției**

Stimate domnule Președinte,

Cu referire la demersul Comisiei parlamentare mediu, climă și tranziție verde (*CM-04 nr.282 din 13.11. 2023*) privind audierea a Raportului Guvernului privind executarea punctului 3 din Hotărârea Parlamentului nr.174/2023 *cu privire la Raportul Guvernului privind implementarea recomandărilor expuse în Raportul Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului*, prezentăm anexat raportul Guvernului generalizat de către Ministerul Mediului în baza propunerilor prezentate de către autoritățile vizate.

Totodată comunicăm, raportul va fi prezentat în comisie de către dl **Gheorghe STRATULAT**, secretar de stat al Ministerului Mediului.

Anexă - 45 file.

Digitally signed by Mija Artur
Date: 2023.11.22 11:57:30 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**Secretar general al
Guvernului**

/ semnat electronic /

Artur MIJA

*Ex. Viortica Mustea
Tel: 022250128*

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

NOTĂ INFORMATIVĂ

(la situația din 20.11.2023) perfectată de Ministerul Mediului, inclusiv în baza informațiilor prezentate de alte autorități vizate privind: **Raportul Guvernului privind implementarea recomandărilor expuse în Raportul Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului** întru executare pct. 3 din Hotărârea Parlamentului nr. 174/2023 (menționate respectiv și în art. 2 lit. a) și b) din Hotărârea Parlamentului nr. 200/2022)

În contextul asigurării elaborării și aprobării actelor normative necesare precum și implementarea integrală a recomandărilor expuse în Raportul Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului, prezentăm acțiunile întreprinse după cum urmează.

a) Ce ține de asigurarea elaborării și aprobării actelor normative necesare, conform recomandărilor expuse în raportul comisiei de anchetă:

Referitor la reglementările cadrului normativ și instituțional al protecției subsolului, menționăm următoarele:

Reevaluarea competențelor instituționale în domeniul exploatării subsolului (Revizuirea și reglementarea în Codul subsolului a atribuțiilor Guvernului, Ministerului Mediului, AGRM, Agenției de Mediu, IPM în procesul de administrare, precum și în procesul de folosire și protecție a subsolului), în contextul implementării recomandării informăm că, prin Ordinul MM nr. 53 din 13.06.2022 a fost instituit grupul de lucru pentru modificarea Codului subsolului nr. 3/2009. Astfel, a fost elaborat proiectul noului Cod al subsolului, care a fost transmis Cancelariei de Stat prin scrisoarea nr. 09-05/2477 din 31.10.2023 spre examinare în cadrul ședinței secretarilor generali, și urmare a aprobării, prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-11671 din 6 noiembrie 2023 proiectul Codului subsolului a fost remis spre avizare și expertizare (număr unic 975/MM/2023). La momentul perfectării Raportului în cauză au fost recepționate 6 avize pozitive și cu propuneri de completare a textului acestuia.

Întrucât este necesară reevaluarea legislativă prin modificarea tuturor proceselor de gestionare a substanțelor minerale utile, acest proces va fi de lungă durată deoarece acest domeniu este complex și multilateral așa cum este notat în raportul comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului. Un alt aspect important în procesul de administrare și folosire rațională a resurselor naturale în special a substanțelor minerale utile ține de reevaluare competențelor instituționale astfel la moment este în curs de elaborare reforma administrativă în domeniul mediului.

Referitor la revizuirea modului de elaborare a listelor sectoarelor de subsol scoase la concurs, periodicitatea întocmirii lor și frecvența, menționăm că prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2023 a fost modificată și completată Hotărârea Guvernului nr. 570/2009 cu privire la aprobarea unor acte normative în vederea implementării prevederilor Codului subsolului, situație ce a deblocat procesul de organizare și desfășurare a concursurilor publice pentru dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol pentru prospecțiuni și explorări sau pentru extragerea substanțelor minerale utile, fiind emise 13 Ordine cu privire la aprobarea listei cu sectorul de subsol scos la concurs pe parcursul anului 2023.

Informăm ca prin Ordinul MM nr. 32 din 17.02.2023 a fost creat grupul de lucru pentru elaborarea Instrucțiunii privind elaborarea și coordonarea Planurilor anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere. A fost elaborat proiectul Instrucțiunii privind elaborarea și coordonarea Planurilor anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere și transmisă spre avizare prin scrisoarea MM nr. 09-07/2347 din 13.10.2023.

A fost elaborat proiectul Instrucțiunii privind Conținutul cadru al proiectelor tehnice (tehnologice) de exploatare a zăcămintelor și transmis spre avizare prin scrisoarea MM nr. 09-07/2348 din 13.10.2023.

Cu referire la *elaborarea și aprobarea HG „pentru aprobarea Regulamentului privind ordinea constituirii și utilizării mijloacelor speciale”, elaborarea și aprobarea HG „pentru aprobarea Regulamentului privind controlul geologic de stat și supravegherea minieră*, menționăm că au fost actualizate listele de verificare privind controlul geologic de stat și supravegherea minieră de către IPM. Astfel atribuțiile de controlul geologic de stat și supravegherea minieră sunt stabilite conform Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și în noul proiect al Codului subsolului.

În contextul *elaborării și aprobării HG „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de amplasare a construcțiilor pe suprafețele cu zăcămintele de substanțe minerale utile”* este de menționat faptul că în proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind modul de amplasare a construcțiilor pe suprafețele cu zăcămintele de substanțe minerale utile.

La tema *elaborării și aprobării HG „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de prezentare a dărilor de seamă de către beneficiarii subsolului”* menționăm că prevederile privind modul de prezentare a dărilor de seamă de către beneficiarii subsolului sunt deja stipulate în Regulamentul cu privire la modul de prezentare de către beneficiarii subsolului a rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile aprobat prin HG nr. 1131/2016.

Elaborarea și aprobarea unei HG „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de atribuire a sectoarelor de subsol pentru cercetarea geologică din contul mijloacelor financiare ale solicitantului” la etapa actuala nu este necesara deoarece, la moment, toate lucrările de cercetare geologică sunt finanțate din contul mijloacelor financiare ale solicitantului, și astfel de prevederi se regăsesc și în proiectul noului Cod al subsolului.

Recomandarea de a *elabora și aproba un proiect de HG „pentru aprobarea Regulamentului privind extragerea substanțe minerale utile pentru necesitățile proprii ale proprietarilor funciari”* este neargumentată și fără suport juridic, întrucât se regăsește în art. 28 al Codului Subsolului nr. 3/2009.

Acțiunile ce țin de *elaborarea și aprobarea Hotărârii Guvernului „Despre aprobarea Regulamentului privind modul de finanțare a lucrărilor de cercetări geologice de la bugetul de stat”* vor fi prevăzute în procesul operare a modificărilor la Codul subsolului nr.3/2009 iar în contextul elaborării și aprobării Hotărârii de Guvern „Despre aprobarea Regulamentului privind modul de creare și folosire a mijloacelor fondului de lichidare și recultivare” menționăm ca pentru elaborarea acestuia la data de 17.02.2023 a fost creat grupul. A fost elaborat conceptul programului privind utilizarea durabilă a resurselor minerale care include modul de finanțare a lucrărilor de cercetări geologice de la bugetul de stat pentru următorii 5 ani, prin scrisoarea MM nr. 09-05/2667 din 13.11.2023 a fost transmis Cancelariei de Stat Conceptul programului pentru aprobare.

O altă acțiune este *elaborarea și aprobarea Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de efectuare a expertizei de stat a informației geologice*, la acest capitol menționăm că regulamentul în cauză a fost elaborat de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale și supus avizării, însă a fost restituit de cancelaria de stat pentru rectificare cu mențiunea că fiecare instituție care prestează servicii cu plată stabilite în actele normative este necesar să elaboreze un act normativ prin care să fie aprobat nomenclatorul tarifelor pe instituție pentru toate serviciile prestate. Nomenclatorul serviciilor și tarifelor prestate de AGRM a fost elaborat și transmis Cancelariei de Stat prin scrisoarea nr. 09-05/2255 din 05.10.2023 spre înregistrare. Cancelaria de Stat prin scrisoarea nr. 18-09-11019 din 16.10.2023 a remis proiectul HG cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către AGRM Nomenclatorul serviciilor și tarifelor la acestea spre avizare și expertizare (număr unic 884/MM/2023). Cât privește elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la descoperitorii zăcămintelor de substanțe minerale utile informăm că, în procesul de elaborare a noului Cod al subsolului s-a exclus procesul de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol pentru cercetare/exploatare. Prevederi ce se referă la cantitatea limită a rezervelor de substanțe minerale utile atribuită unui agent economic au fost incluse în proiectul noului Cod al subsolului.

Referitor la *actualizarea/modificarea și aprobarea Instrucțiunii privind evaluarea prejudiciului cauzat mediului în rezultatul nerespectării legislației privind folosirea subsolului*, menționăm că proiectul Instrucțiunii a fost elaborat și transmis spre avizare instituțiilor implicate.

O altă prevedere ce se referă la *elaborarea și aprobarea Regulamentului privind modul de trecere la pierderi a substanțelor minerale utile de la balanța de stat și a întreprinderii miniere*, menționăm că proiectul Instrucțiunii cu privire la modul de trecere la pierderi de la balanța întreprinderilor minier-extractive și de la balanța de stat a rezervelor de substanțe minerale utile a fost elaborat de către AGRM și este în proces de consultare și avizare.

Legea nr. 226 din 30.09.2022 privind modificarea unor acte normative, modificarea art. 56 (al. 1) din Codul subsolului, și pct. 20 anexa nr. 1 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului impune obligativitatea de obținere a acordului de mediu cu evaluarea impactului asupra mediului pentru toate obiectele miniere indiferent de suprafața șantierului.

Modificarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016", această acțiune a fost executată. Astfel, Agenția Relații Funciare și Cadastru în comun cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a elaborat și promovat modificări la Hotărârea Guvernului nr.1170/2016 la capitolul schimbarea destinației terenurilor. S-a completat pct.27 al regulamentului enunțat cu prevederile ce țin de elaborarea încheierii pedologice privind determinarea notei de bonitate a solurilor, pentru terenurile reîncadrate în circuitul agricol sau fondul silvic după recultivare. Scopul fiind calcularea prejudiciului cauzat de degradarea stării de calitate a solului, în conformitate cu pct. 11 din nota anexă la Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și restricționarea transmiterii, schimbării categoriei destinației terenurilor, pentru extinderea carierelor fără prezentarea actelor la recultivarea terenurilor, conform proiectului și planului calendaristic de exploatare.

Cu referire la *înaintarea propunerilor de completare și modificare a Capitolului IX din Codul penal al RM, la compartimentul protecției mediului și intereselor publice*, informăm că Ministerul Mediului a elaborat și remis MJ propuneri de modificare a codului penal. Proiectul de modificare a fost înregistrat la Cancelaria de Stat cu nr. unic 533/MJ/2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și Codului contravențional) aprobat prin HG nr. 401/2023 a fost adoptat în prima lectură în ședința plenară din 23.06.2023 și se definitivează pe platforma parlamentară pentru a fi propus spre examinare și adoptare în lectura a doua, iar cât privește elaborarea Programului privind utilizarea durabilă a resurselor minerale și Programului de Inventarie a zăcămintelor în proces de exploatare aflate în rezervă informăm că acestea sunt în curs de elaborare, inclusiv prin identificarea resurselor financiare de la donatorii externi pentru procesul de inițiere a inventarierii zăcămintelor.

La capitolul *elaborării și implementării Sistemului Informațional "Registru geologic de stat"* menționăm că Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale a elaborat un concept, iar prin HG nr. 1003/2010 acest concept a fost aprobat. Evaluarea din anul 2014-2016 indica necesitatea unei finanțări în volum de aproximativ 11 mln. lei pentru implementarea sistemului informațional. Acum este necesară reevaluarea necesității de finanțare pentru a actualiza datele și identifica resursele financiare respective.

Recomandări pe marginea sistemului de aplicare a taxelor și impozitelor

La capitolul *revizuirii complexe și reconceptualizării sistemului actual de aplicare a impozitelor, taxelor, redevenței și altor plăți conexe explorării și exploatării substanțelor minerale*, în scopul asigurării instrumentarului care ar trebui să asigure utilizarea eficientă și echitabilă a resurselor minerale și revederea mecanismului de distribuire a taxelor pentru resurse minerale utile între APL nivelul unu, APL nivelul doi, informăm, că prin Legea nr.212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) au fost revizuite cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile. Noile cote urmând a fi aplicate începând cu 01.01.2024, iar cu referire la redistribuirea taxelor comunicăm că prin Legea Parlamentului Nr. 356/2022 au fost aprobate modificările la Codul fiscal nr. 1163/1997, prin care 50% din cuantumul taxei pentru extragerea mineralelor utile se varsă la bugetul local de nivelul întâi și 50% la bugetul local de nivelul al doilea.

Modificarea cadrului normativ prin stabilirea obligativității beneficiari ai subsolului de a transmite o copie confirmată a proiectului de execuție cu compartimentul de recultivare în forma analogică și digitală către AGRM, informăm că aceste acțiuni vor fi prevăzute în Instrucțiuni aprobate prin Ordinul MM, după aprobarea Codului Subsolului în redacție nouă.

b) Ce ține de asigurarea implementării integrale a recomandărilor expuse în Raportul Comisiei de anchetă, menționăm următoarele.

În contextul reevaluării modalității de încheiere a contractului pentru dreptul de folosință a sectoarelor de subsol, inclusiv și conținutul-cadru al contractelor este de menționat faptul că, prin Ordinul MM nr. 115 din 12.12.2022 au fost actualizate și aprobate noile modele de Contracte-tip de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol, până la moment toate restanțele privind procesul de atribuire a sectoarelor de subsol în bază de contract exploatare/cercetare au fost executate respectând prevederile normelor legale stabilite de lege. Astfel, au fost semnate 16 contracte de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol pentru cercetare geologică și 28 Contracte (acorduri adiționale) pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile.

Cu referire la prevederea de notificare de către Ministerul Mediului a tuturor agenților economici prin obligarea acestora de a revizui contractele de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol încheiate până la adoptarea Hotărârii Parlamentului nr. 200/2022 menționăm că, prin scr. MM nr. 09-07/1165 din 09.06.2023 au fost notificați 198 agenți economici – beneficiari ai subsolului. Urmare a notificării agenților economici care dețin contracte de folosință a subsolului, de către MM au fost recepționate 98 solicitări pentru reîncheierea contractelor pentru extragerea substanțelor minerale utile. La situația de 20.11.2023 au fost emise 24 ordine a MM prin care s-a hotărât acceptarea modificării contractelor reieșind din noul model de Contract-tip, aprobat conform Anexei nr. 2 la Ordinul MM nr. 115 din 12.12.2022, fiind respectiv neîncheiate 24 contract pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile. Înainte de perfectarea contractelor, MM a expediat în adresa IPM 60 de solicitări pentru verificarea corespunderii coordonatelor stipulate în contractele anterioare.

Concomitent, au fost Notificați și 26 agenții economici care au solicitat reîncheierea contractelor, însă în contracte, precum și în Fondul de stat de informații privind subsolul din cadrul AGRM, limitele zăcămintelor nu conțin date cu coordonatele geografice ale punctelor unghiulare stabilite în sistemul de coordonate MOLDREF-99. Totodată, s-a informat că beneficiarii subsolului au dreptul să efectueze, fără autorizație suplimentară, cercetarea geologică a subsolului din contul mijloacelor proprii, în limitele perimetrelor miniere atribuite, cu înregistrarea cercetărilor în Fondul de stat de informații privind subsolul, și ulterior solicitarea modificării contractelor.

Totodată, au fost notificați 54 de agenți economici reieșind din informațiile prezentate prin intermediul Rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile, că nu au folosit zăcămintele atribuite pentru valorificare industrială pe parcursul ultimilor doi ani.

În contextul revizuirii cadrului normativ privind procedura de atribuire a perimetrelor geologice și obligarea beneficiarului subsolului de reperfectare a perimetrului minier în sistemul de coordonate MOLDREF-99, indiferent de anul atribuirii, aceste prevederi și la moment sunt actuale. În proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind reperfectarea perimetrul de exploatare în sistemul de coordonate MOLDREF-99.

Recomandări în domeniul calculului și monitorizării volumelor extrase și mișcarea acestora

Cu referire la asigurarea respectării de către beneficiari ai subsolului a cadrului normativ în domeniul executării lucrărilor de topografie minieră informăm că această acțiune a fost executată. Prin scrisoarea nr. 3948/22 din 11.10.2022, Agenția Supraveghere Tehnică (AST) a notificat 170 agenți economici, au fost identificați executorii lucrărilor de topografie miniera care nu sunt deținători ai certificatului topogeodezic și cartografic la categoria V-a, în acest sens a fost sesizată AST cu privire la faptul contravenției (art. 93 Cod Contravențional).

Cât privește evaluarea capacității instituționale și tehnice a IPM, raportate la sarcini, reconceptualizarea și întărirea capacităților după necesități, perfecționarea continuă a

specialiștilor pe acest domeniu, informăm că prin scrisoarea IPM nr. 704 din 24.05.2022 au fost remise necesitățile de dotare cu mijloace tehnice pentru asigurarea supravegherii și controlului de stat. Ce ține de perfecționarea continuă, la moment UTM dezvoltă un proiect investițional pentru dezvoltarea domeniilor TIC și inginerie. (Nr. 07-09/5438 din 25.11.2022 MEC).

În sensul îmbunătățirii sistemului de reglementare și monitoring a mișcării substanțelor minerale utile, menționăm că în cazul efectuării transportului de bunuri divizibile cu vehicule rutiere cu masa egală sau mai mare de 12t, conducătorii sunt obligați să dețină tichetul de cântărire. La efectuarea controalelor în trafic, ANTA verifică corespunderea informației din tichet cu rezultatele măsurării, iar pentru perioada anului 2022, MAI a planificat achiziționarea bunurilor și serviciilor pentru construcția și dotarea cu echipament de supraveghere a circulației rutiere (6 posturi de supraveghere și calcul a vitezei medii, pentru sectoarele cu risc sporit de accidentare). Totodată prin Legea nr. 35 din 02.03.2023 pentru modificarea unor acte normative au fost operate modificări la Codul Contravențional prin care depășirea limitei de viteză urmează a fi sancționată inclusiv prin suspendarea dreptului de a conduce.

Suplimentar, menționăm ca urmare a acțiunilor de control întreprinse pe traseele publice în perioada 13.03.2023 – 17.05.2023, pentru încălcarea normelor de transportare/încărcare a bunurilor divizibile de către furnizorii de bunuri divizibile/operatorii de transport rutier, de către inspectorii Agenției Naționale Transport Auto, au fost aplicate următoarele sancțiuni:

- 269 procese-verbale cu privire la contravenție în baza art. 200 alin. (1) Cod Contravențional- fiind aplicate amenzi în mărime de 2029 u.c., achitați în bugetul de Stat – 38873 lei;

- 39 procese-verbale cu privire la contravenție la 22 furnizori în baza art. 224 alin. (4) Cod Contravențional- fiind aplicate amenzi în mărime de 5544 u.c., achitați în bugetul de Stat – 100800 lei ;

- 4 procese-verbale cu privire la contravenție în baza art. 224 alin. (7) Cod Contravențional- fiind aplicate amenzi în mărime de 150 u.c., achitați în bugetul de Stat – 2250 lei

- 339 procese-verbale privind controlul sarcinii pe osie, fiind calculate taxe în sumă de 267786 lei, fiind documentați 201 operatori de transport rutier.

Cu referire *la remedierea situației create în cadrul SA "Cariera de Granit și Pietriș din Soroca"* prin efectuarea controlului fiscal, cu verificarea creării fondului de recultivare, raportării și acumulării surselor financiare în acest fond, necesare recultivării și lichidării prejudiciilor cauzate mediului menționăm că, de către Serviciul Fiscal de Stat a fost inițiat:

- control repetat prin metoda verificării tematicice la capitolul TVA și impozitul pe venit la sursa de plată, pentru perioada de activitate 01.05.2016 – 31.10.2019, finalizat la data de 28.10.2022, cu adoptarea deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 768/4780 din 22.11.2022, fiind calculate suplimentar la buget obligații aferente TVA în sumă de 3 482 744 lei;

- control prin metoda de verificare totală, pentru perioada de activitate 01.01.2019 - 31.07.2022, finalizat la data de 02.12.2022, cu adoptarea decizia asupra cazului de încălcare a legislației nr.768/163 din 27.01.2023, cu calcularea suplimentară la buget a obligațiilor fiscale în sumă totală de 7 634 470 lei, inclusiv 5 088 652 lei la capitolul TVA.

Remedierea *situației în cadrul SRL "Petriș Grup"* ține nemijlocit de competența APL și agentul economic, la moment pe acest obiect nu are loc exploatarea substanțelor minerale utile.

Remedierea *situației create în cadrul SA "Cariera Micăuți,* și anume restabilirea proiectelor de execuție cu compartimentele de recultivare, conservare și lichidare a prejudiciilor cauzate mediului din activitatea minieră pentru SA "Cariera Micăuți", aceasta acțiune nu poate fi executată deoarece depășește domeniul de competență a MM și AGRM, proiectul în cauză fiind deținut de agentul economic și urma a fi ridicat de către Procuratura Generală pe cauza penală inițiată, iar în contextul efectuării unui control fiscal sub aspectul evaziunii fiscale, falsificarea prin diminuare a costurilor de extragere raportate, Serviciul Fiscal de Stat a inițiat control prin metoda de verificare totală, aferent perioadei de activitate 01.07.2019-28.02.2022, fiind adoptată decizia asupra cazului de încălcare a legislației nr. 517/4652 din 16.11.2022, cu calcularea suplimentară la buget a obligațiilor fiscale în sumă de 22 397 253 lei, inclusiv la capitolul impozit pe venit din activitatea de întreprinzător – 5 938 723 lei, la capitolul TVA – 442 658 lei

și la capitolul taxa pentru extragerea mineralelor utile diminuată – 602 870 lei. - control repetat prin metoda de verificare tematică cu privire la corectitudinea calculării și plenitudinea achitării la buget a taxei pentru extragerea mineralelor utile pentru perioadele fiscale trimestrul I al anului 2015 – trimestrul II al anului 2019, fiind adoptată decizia asupra cazului de încălcare a legislației nr. 517/4649 din 16.11.2022, cu constatarea diminuării taxei pentru extragerea mineralelor utile în sumă de 2 124 481 lei pentru perioadele fiscale menționate. Concomitent, menționăm că, obligațiile fiscale calculate suplimentar urmare a deciziilor adoptate nu au fost achitate, iar entitatea înregistrează restanță semnificativă în mărime de 26 217 186,65 lei (inclusiv suma de 2 322 960 lei înscrisă în Registrul evidenței speciale a obligațiilor fiscale în baza Deciziei nr.01 din 16.12.2022). Totodată, prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2rci-221/19 din 18.07.2019 s-a constatat insolvabilitatea și s-a intentat procedura de insolvabilitate în privința S.A. „Cariera Micăuți” c/f 1003600106746 cu sediul în r-ul Strășeni, s. Gornoe. Este de menționat, că la data intentării procedurii de insolvabilitate față de S.A. „Cariera Micăuți”, societatea insolubilă nu admitea restanță față de Bugetul public național. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat nu a înaintat cererea de validare a creanțelor. Respectiv, conform prevederilor art.4, alin.(1) din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, Serviciul Fiscal de Stat la moment nu deține calitate procesuală în cadrul procesului de insolvabilitate aferent debitorului S.A. „Cariera Micăuți”. Ulterior, S.A. „Cariera Micăuți” a fost supusă unui control fiscal la fața locului prin metoda verificării totale, precum și control fiscal repetat la fața locului prin metoda verificării tematice cu privire la corectitudinea calculării și plenitudinea achitării la buget a taxei pentru extragerea mineralelor utile pentru perioadele fiscale T/1/2015-T/2/2019, în rezultatul cărora au fost emise deciziile asupra cazului de încălcare a legislației nr. 517/4652 și nr.517/4649 din 16.11.2022 prin care au fost calculate obligații fiscale istorice în sumă de 2 322 960,00 lei. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat, la data de 16.12.2022 a înaintat instanței de insolvabilitate (Judecătoria Strășeni, sediul Central) cererea de repunere în termen și validare a creanțelor fiscale calculate prin deciziile menționate supra. Prin încheierea Judecătoria Strășeni, sediul Central nr.2i-6/2020 din 06.02.2023 a fost respinsă cererea Serviciului Fiscal de Stat de repunere în termen și validare a creanțelor fiscale împotriva patrimoniului S.A. „Cariera Micăuți”, ca fiind depusă în afara termenului stabilit de art.116 din Codul de procedură civilă nr.225/2003. Serviciul Fiscal de Stat a contestat cu recurs încheierea Judecătoria Strășeni, sediul

Central nr.2i-6/2020 din 06.02.2023, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.2ri-116/23 din 16.05.2023 a fost admis recursul Serviciului Fiscal de Stat și s-a dispus casarea încheierii Judecătoria Strășeni, sediul Central nr.2i-6/2020 din 06.02.2023 cu remiterea cauzei la rejudecare în același complet, la etapa soluționării chestiunii privind repunerea în termen și validarea creanței Serviciului Fiscal de Stat față de debitorul insolubil S.A. „Cariera Micăuți”.

Prin încheierea Judecătoria Strășeni, sediul Central nr.2i-6/2020 din 27.09.2023 a fost respinsă (în ordine de rejudecare) cererea Serviciului Fiscal de Stat privind repunerea în termen și validarea creanțelor față de S.A. „Cariera Micăuți”, încheierea respectivă fiind contestată de Serviciul Fiscal de Stat cu recurs la Curtea de Apel Chișinău.

Executarea atribuțiilor de administrator al insolvabilității a S.A. „Cariera Micăuți” (Veaceslav Timotin).

Acțiuni întreprinse:

Întru executarea atribuțiilor de administrator al insolvabilității prevăzute de prevederile Legii insolvabilității nr. 149/2012, AA Timotin Veaceslav a expediat și a adus la cunoștință Încheierea Judecătoria Strășeni de investire în funcția de administrator al insolvabilității, tuturor structurilor și organelor de stat necesare.

În urma înaintării cererilor de validare a creanțelor din partea creditorilor/potențialilor creditori, de către administrator al insolvabilității a fost întocmit Tabelul creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, în baza analizării și verificării de către administrator al insolvabilității a datelor prezentate în cererile de validare a creanțelor.

Ulterior petrecerii ședinței de validare a creanțelor, au fost înaintate contestații care au fost examinate ulterior de către instanța de insolvabilitate și de către instanța ierarhic superioară.

Într-o altă ordine de idei, este de menționat că, de către administratorul insolvabilității au fost înființate poprii față de terții popriți, debitori ai S.A. „Cariera Micăuți”. În urma recepționării de către

terții popriți ai somațiilor înaintate de către administratorul insolvenței, pînă la ora actuală nici-un debitor în mod benevol nu au stins, total sau parțial sumele datorate.

Astfel, față de terții popriți, debitori ai S.A. „Cariera Micăuți”, vor fi înaintate sesizări către instanța de insolvență în vederea validării popririlor, și încasării forțate a sumelor datorate. Este de menționat, că la data de 25.01.2021, de către administratorul insolvenței Timotin Veaceslav, a fost înaintată în instanța de insolvență o cerere prin care a solicitat asigurarea integrității masei debitoare a S.A. „Cariera Micăuți”.

Prin Încheierea nr. 2i-6/2020 din 26.01.2021, a fost admisă parțial cererea administratorului insolvenței S.A. „Cariera Micăuți”, cu privire la emiterea încheierii de asigurare a integrității masei debitoare, a fost interzis instituțiilor, autorităților și organelor abilitate cu funcții de verificare și control, să efectueze controale asupra activității economice a S.A. „Cariera Micăuți” în proces de insolvență de după 18 iulie 2019, fără acordul sau încuviințarea prealabilă a instanței de insolvență și/sau a administratorului insolvenței, după caz.

De asemenea, administratorul insolvenței Timotin Veaceslav, participă activ la toate ședințele de judecată în care S.A. „Cariera Micăuți” deține calitate procesuală.

La data de 18.06.2021, a fost încheiat contractul cu privire la reevaluarea rezervelor de calcar brut pentru construcții ale zăcămintului ”Micăuți”, r1 Strășeni, între S.A. „Cariera Micăuți” și ÎSEH din Moldova ”EHGeOM”.

În perioada de raportare, au avut loc ședințele Comitetului Creditorilor, care a fost instituit de către instanța de insolvență.

Într-o altă ordine de idei, este de menționat că, administratorul insolvenței a înaintat sesizări în adresa instanței de insolvență cu privire la înființarea popririlor față de terții popriți, și având în vedere faptul că acestea au fost admise de către instanța de insolvență, administratorul insolvenței a solicitat eliberarea titluri executorii pe următoarele cauze: SA ”Cariera Micăuți” în proces de insolvență către ”MSR EXCONSTRUCT”, ”NICALIN GRUP” SRL, ”BUTINCOM PROIECT” SRL, ”CREDO INDUSTRY” SRL, ”BASREGAL” SRL, ”VERIN-AUTO-SERVICE” SRL, ”TRANS BETON GRUP” SRL, ”ACARTRANS” SRL, ”PROFALUMINIU” SRL, ”OWL TRANS” SRL, ”TEHCOSMO-DESIGN” SRL, ”ITESA&CO” SRL, ”TAVIS-PROF” SRL și ”PENTRU DUMNEVOASTRĂ” SRL privind validarea popririi. Titlurile obținute au fost transmise executorului judecătoresc.

În partea ce ține de exploatarea zăcămintelor minarea utile (calcar) vă comunicăm că, SA Cariera Micăuți, în proces de insolvență, a efectuat lucrări de extragere a zăcămintului de calcar brut pentru construcții Micăuți (sectoarele Micăuți I și Micăuți II), în temeiul contractului pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile, cu nr. 83 din 07 martie 2012.

Extragerea calcarului brut pentru construcții și argilei pentru producerea cărămizii, pe perioada exploatarea zăcămintului, se realizează în baza acordului adițional cu nr. 06 din 12 martie 2020 la contractul pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile cu nr. 83 din 07 martie din 2012.

Prin actul de confirmare a perimetrului minier nr. 4084 din 27.02.2009, Societății pe Acțiuni Cariera Micăuți i-a fost atribuit perimetrul minier pentru exploatare, conform planului topografic specificat, până la epuizarea zăcămintului. Perimetrul minier include și terenurile indicat mai sus.

Prin decizia din 05.08.2021 Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului cu privire la încetarea dreptului S.A. „Cariera Micăuți” de folosire a sectoarelor de subsol atribuit în baza contractului nr. 83 din 07.03.2012.

S.A. „Cariera Micăuți”, în proces de insolvență a contestat decizia indicată supra, în contencios administrativ. Dosarul, inclusiv actele aferente extragerii substanțelor minerale utile, se afla pe rolul Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Râșcani.

Totodată, la data de 21.02.2022, prin încheierea Judecătoriei Strășeni sediul Central, a fost admisă parțial cererea administratorului insolvenței cu privire la ridicarea sechestrului aplicat asupra masei debitoare a S.A. „Cariera Micăuți”, și a fost ridicat sechestrul și interdicția asupra masei debitoare a debitorului SA ”Cariera Micăuți” – nisipului de savură de la consacrarea calcarului în cantitate de 1 400 000 tone, ce constituie diferența grevată prin Ordonanța Ofițerului de urmărire penală al SUP IP Strășeni din 21.05.2021, în cauza penală cu nr. 2021330154.

Totodată activitatea S.A. „Cariera Micăuți” în procesul insolvenței a devenit obiectul cercetării organelor procuraturii, care pe parcursul anilor 2021-2022 au ridicat documentația economico-contabilă a întreprinderii. Drept urmare unele activități a administratorului insolvenței au fost apreciate critic, fiind pornite proceduri penale, care au fost contestate.

Ulterior la S.A. „Cariera Micăuți” s-a efectuat controlul Serviciului Fiscal de Stat. Prin decizia 517/4649 din 16.11.2022, asupra cazului de încălcare fiscală comisă de S.A. Cariera Micăuți, cod fiscal

nr. 1003600106746, Serviciul Fiscal de Stat aplicat sancțiuni fiscale ca urmare a controlului fiscal repetat efectuat la debitor cu privire la corectitudinea calculării și plenitudinea achitării la buget a taxei pentru extragerea mineralelor utile pentru perioadele fiscale T/1/2015-T/2/2019.

S.A. „Cariera Micăuți” în proces de insolvență a prezentat (înregistrat) la data 04.11.2022 dezacordul său asupra actului de control nr. 5-720065 din 21.10.2022 cu privire la constatările expuse în actele respectiv. Argumentele de fapt și de drept expuse de reclamant în dezacord nu au fost luate în considerație de pârât. Ca urmare a fost emisă decizia nr. 517/4649 din 16.11.2022 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de S.A. Cariera Micăuți, pe care o considerăm vădit neîntemeiată și ilegală.

La data de la 29.11.2022 pârâtul a examinat și a respins cererea prealabilă nr. 16 din 01.11.2022, în acest sens fiind emisă decizia nr. 754/289 din 22.12.2022.

S.A. „Cariera Micăuți” în proces de insolvență, consideră decizia nr. 517/4649 din 16.11.2022 și decizia 754/289 din 22 decembrie 2022, emise de Serviciul Fiscal de Stat, neîntemeiate și ilegale.

În cadrul controlului fiscal efectuat la S.A. „Cariera Micăuți” (actul de control nr. 5- 720051, prelungit pe blanchetele nr. 5-720059 – nr. 5-7200064 din 21.10.2022) pentru perioada de activitate L/01/2019-L/01/2022, s-au stabilit un șir de încălcări ale legislației.

Faptele constatate de Serviciul Fiscal de Stat au fost contestate prin dezacord, ultimul fiind respins.

Soluția SFS privind respingerea dezacordului a fost contestată în instanța de contencios administrativ la 18.01.2023.

Prin decizia nr. 517/4652 din 16.11.2022 Serviciul Fiscal de Stat a aplicat debitorului SA „Cariera Micăuți” în proces de insolvență sancțiuni fiscale drept urmare a încălcărilor legislației stabilit în cadrul controlului.

Decizia nr. 517/4652 din 16.11.2022 a fost contestată cu cerere prealabilă iar prin decizia nr. 754/288 din 22 decembrie 2022 contestația a fost respinsă.

Considerăm că decizia nr. 517/4652 din 16.11.2022 cît și decizia nr. 754/288 din 22 decembrie 2022 comportă un caracter ilegal și urmează să fie anulate de instanța de judecată.

Soluțiile SFS privind respingerea dezacordului a fost contestată în instanța de contencios administrativ la 18.01.2023. Cauzele se află în proces de examinare:

- Cauza nr. 2-23006890-12-3-13012023 la acțiunea SA ”CARIERA MICĂUȚI” vs. SERVICIUL FISCAL DE STAT, la judecătoria Chișinău sediul Riscani, judecătorul Violeta Chisilița;

- Cauza nr. 2-23007402-12-3-16012023 la acțiunea SA ”CARIERA MICĂUȚI” vs. SERVICIUL FISCAL DE STAT, la judecătoria Chișinău sediul Riscani, judecătorul Grigorii Cazacu;

Pe parcursul perioadei după depunerea ultimului raport, administratorul a prelungit să participe la toate ședințele de judecată pe marginea dosarelor unde întreprinderea figurează ca reclamant sau pârât/debitor sau creditor:

- Cauza nr. 2-21052413-12-3-08042021 la acțiunea SA ”CARIERA MICĂUȚI” vs. Inspectoratul pentru Protecția Mediului, la judecătoria Chișinău sediul Riscani, judecătorul Grigorii Cazacu;

- Cauza nr. 2-21155891-12-3-21102021 la acțiunea SA ”CARIERA MICĂUȚI” vs. Inspectoratul pentru Protecția Mediului, la judecătoria Chișinău sediul Riscani, judecătorul Liudmila Holevițaia;

- Cauza nr. 2-22100767-12-2i-13072022 la acțiunea SA ”CARIERA MICĂUȚI” vs. SC ”İtesa & Co” SRL, la judecătoria Chișinău sediul Central, judecătorul Vitalie Stratan;

- Cauza nr. 2-21114357-12-2-30072021 la acțiunea SA ”CARIERA MICĂUȚI” vs. CIOBU DUMITRU, la judecătoria Chișinău sediul Central, judecătorul Petru Harmanuuc.

- Cauza nr. 2-23109221-12-3-28072023 la acțiunea SA ”CARIERA MICĂUȚI” vs. Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, la judecătoria Chișinău sediul Riscani, judecătorul Grigorii Cazacu;

- Cauza nr. 2-21090359-48-2i-16062021 la acțiunea SA ”CARIERA MICĂUȚI” vs. DECOTEX SRL, la judecătoria Strășeni sediul Central;

- Cauza nr. 2-19125223-48-2i-06042020 la acțiunea SA ”CARIERA MICĂUȚI” vs. PASDUM - COM SRL, la judecătoria Strășeni sediul Central;

- Cauza nr. 2-20140704-48-2c-10112020 la acțiunea DECOTEX SRL vs SA ”CARIERA MICĂUȚI”, la judecătoria Strășeni sediul Central;

- Cauza nr. 2-22017405-48-2-07022022 la acțiunea RADCENCO SERGHEI vs SA ”CARIERA MICĂUȚI”, la judecătoria Strășeni sediul Central;

- Cauza nr. 2-22017405-48-2-07022022 la acțiunea SFS vs SA ”CARIERA MICĂUȚI”, la judecătoria Strășeni sediul Central;

Pe parcursul ultimei perioade întreprinderea activ colaborează cu Inspectoratul pentru protecția mediului pentru soluționarea situațiilor litigioase apărute în cadrul folosirii zăcămintelor de către S.A. „Cariera Micăuți”.

Pe parcursul anului 2023 pretinsul creditor a SA "Cariera Micăuți" administratorul companiei "PASDUM – COM" S.R.L., Botnariuc Igor, împreună cu fostul director-adjunct a S.A. „Cariera Micăuți”, Ciobu Dumitru, permanent ilegal întră pe teritoriul SA "Cariera Micăuți" și cu mașinile proprii blochează activitatea tehnicii speciale. Ofițerii de poliție chemați la fața locului refuză să întreprindă careva măsuri față de personajii vizați, menționând că au loc relații civile.

Totodată Botnariuc Igor și Ciobu Dumitru urmărind scopul de al înlătura pe Timotin Veaceslav de la administrarea S.A. „Cariera Micăuți”, au inițiat procese penale și disciplinare în privința lui Timotin Veaceslav.

În contextul efectuării inventarierii zăcământului existent și preluarea acestuia la balanța statului de către MM și AGRM au fost întreprinse următoarele acțiuni: a fost emisă decizia de încetare a dreptului de folosință asupra zăcământului, au fost anulate actele de confirmare a perimetrului minier, la moment Ministerul și AGRM au întreprins toate acțiunile de încetare a dreptului de folosință. Reieșind din faptul că decizia de încetare a dreptului de folosință a fost atacată în instanța de judecată, asupra dreptului de folosință a zăcământului și revenirea legală a acestuia la balanța de stat se va reveni după ce actele de încetare a dreptului de folosință asupra zăcământului complex de argilă și piatră spartă Micăuți vor deveni definitive și irevocabile.

Referitor la acțiunile aferente încetării Acordului de concesiune întreprinse de Comisia Guvernamentală constituită HG. 621/1995

La data de 01.06.2021 prin scrisoarea nr. 01-05/1973 Comisia guvernamentală a informat Guvernul Republicii Moldova că, termenul de valabilitate a Acordului de concesiune, încheiat la 6 iulie 1995 între Guvernul Republicii Moldova și Compania de exploatare a resurselor "Redeco" LTD S.U.A., aprobat prin HG nr. 621/1995 și cesionat ulterior către S.R.L. "Valiexchimp" prin HG nr. 1102/2007, a expirat, iar clauzele Acordului de concesiune menționat, în prezent, nu mai corespund cerințelor de oportunitate, care presupun în mod obligatoriu întrunirea unui raport de conformitate între clauzele acestuia și normele prevederilor legale în vigoare, fapt pentru ce, prevederile Acordului de concesiune au devenit caduce.

La data de 27 iulie 2022, în contextul Raportului Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului aprobat prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 200/2022, Guvernul RM prin scrisoarea nr 20-06-7429, a solicitat Ministerului Mediului inițierea procesului de restituire și intrare în posesia statului asupra patrimoniului și zăcămintelor de hidrocarburi gestionate de S.R.L. „Valiexchimp”.

Astfel ca rezultat, de către Ministerul Mediului, aferent încetării Acordului de concesiune au fost întreprinse următoarele acțiuni și pregătite următoarele acte:

- Notificarea „Valiexchimp” S.R.L. privind încetarea Acordului de concesiune încheiat între Guvernul Republicii Moldova și Compania de explorare și exploatare „Redeco” LTD din SUA, A fost elaborat proiectul HG cu privire la încetarea dreptului de exploatare a zăcămintelor transmis în baza Acordului de concesiune între Guvernul Republicii Moldova și Compania „Redeco” L.T.D. din SUA,
- A fost elaborat proiectul HG cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative și proiectul Legii cu privire la acordarea dreptului Guvernului de a decide transmiterea în folosință a substanțelor minerale utile de importanță națională de petrol, gaz natural, în scop de cercetare geologică și/sau exploatare geologică entităților care asigură exercitarea monopolurilor statului în domeniul cercetării geologice prin derogare de la prevederile Codului subsolului nr. 3/2009,

Derularea procesului de insolvabilitate a SRL "Valiexchimp"

Declarațiile administratorului insolvabilității Timotin Veaceslav:

Pe parcursul perioadei de 01 noiembrie 2022 – 01 august 2023 au avut loc mai multe ședințe a Comitetului Creditorilor SRL "Valiexchimp". Procesele-verbale ale ședințelor Comitetului Creditorilor și Adunării Creditorilor sunt transmise în adresa instanței de insolvabilitate, fiind anexate la materialele cauzei.

La ședințele Comitetului Creditorilor, de obicei s-au examinat chestiunile privind vânzarea păcurii extrase companiilor din Republica Moldova, cererile privind necesitatea

procurării utilajelor și materialelor de construcție, chestiunea privind locațiunea utilajului de extragere a țițeiului de la compania "Biofertinand" SRL.

Ținem să menționăm că în perioada anului au fost intentate proceduri disciplinare împotriva administratorului autorizat de către Ministerul Justiției, depuse denunțuri în adresa organelor de urmărire penală. Considerăm că activitatea economică a SRL „Valiexchimp” în procedura planului se efectuează în strictă conformitate cu prevederile Acordului de concesiune din 06.07.1995 și Hotărârii Guvernului nr. 1102 din 10.10.2007, cu privire la acceptarea cesiunii drepturilor și obligațiilor ce decurg din Acordul de concesiune, sub supravegherea permanentă și continuă a Adunării creditorilor, comitetului creditorilor și instanței de insolvență.

„Valiexchimp” S.R.L. în procedura planului a acceptat și până în prezent respectă toate drepturile și obligațiunile ce rezultă din Acordul de concesiune din 06.07.1995.

Din banii obținuți în urma vânzării țițeiului extras din sonda din satul Văleni r-l Cahul întreprinderea are posibilitate de a respecta prevederile planului procedurii de restructurare privind stingerea datoriilor față de creditorii, salariați și bugetul public de stat.

Referitor la venituri și cheltuieli din activitatea economică a debitorului:

SRL „Valiexchimp” în procedura planului în perioada de la 01.11.2022 până la data de 01.08.2023 a obținut următoarele venituri din:

- Vânzări din țiței – 12 825 000,00 MDL;

- Vânzări gaz – 161 779,73 MDL;

TOTAL: 12 986 779,73 MDL.

În urma valorificării bunurilor, de către administratorul insolvenței a fost emis raportul cu privire la distribuția intermediară a fondurilor obținute, și astfel, la ziua de raportare, debitorul SRL „Valiexchimp” în procedura planului a efectuat achitări creditorilor din tabel după cum urmează:

- „Banca de Economii” S.A. în proces de lichidare – 1 439 424,00 MDL;

TOTAL: 1 439 424,00 MDL.

Cheltuieli:

- Salariul – 3 698 092,00 MDL;

- Impozite pe venit – 262 360,18 MDL;

- taxa pentru extragere – 169 075,00 MDL;

- TVA - 1 757 563,14 MDL;

- CNAS - 940 522,48 MDL;

- CNAM - 352 879,60 MDL;

- Impozit din activitate - 260 043,60 MDL;

- Lumina electrică – 2 711 172,90 MDL;

- diverse cheltuieli - 6 009 145,35 MDL.

TOTAL: 16 160 854,25 MDL

Total cheltuit 17 600 278,25 MDL

Totuși constatam că actualmente în Republica Moldova nu există o entitate care ar avea capacitate și experiență necesară pentru exploatarea eficientă a zăcămintelor de hidrocarburi.

Prin urmare, a fost elaborat proiectul de hotărâre cu privire la încetarea dreptului de folosință a hidrocarburilor transmis în baza Acordului de concesiune între Guvernul Republicii Moldova și Compania „Redeco” L.T.D. și constituirea Comisiei Guvernamentale de primire-predare întru realizarea transmiterii drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune (număr unic 737/APP/2023), autor – Agenția Proprietății Publice transmis la avizare și expertizare prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-9250 din 29.08.2023.

De ce este necesar ca odată cu încetarea dreptului de folosință asupra zăcămintelor de hidrocarburi exploatat de către S.R.L. „Valiexchimp” acest drept să fie transmis imediat altei persoane juridice:

În procesul tehnologic de exploatare a Zăcămintelor de hidrocarburi (gaz combustibil Victorovca și țiței Văleni) nu este posibil de stopat imediat exploatarea din considerentele că există riscul acumulării presiunii în sonde și pot avea loc scurgeri de petrol sau explozii/incendii la gaze care pot duce la procese de poluare a mediului grave. Respectiv, fiind necesară asigurarea

procesului de exploatare continuă până la decizia Guvernului de a iniția o nouă concesiune sau conservarea/lichidarea sondelor existente.

La moment Comisia guvernamentală de supraveghere a executării Acordului de concesiune a propus conform solicitării Guvernului RM nr. 20-06-7429 din 27.07.2022 ca odată cu încetarea termenului Acordului de concesiune infrastructura aferentă exploatarei zăcământului să fie transmisă către Agenția Proprietății Publice. Însă analizând situația de facto s-a constatat că infrastructura ce urmează a fi transmisă către Agenția Proprietății Publice este indispensabilă procesului de exploatare a zăcămintelor de hidrocarburi atât timp cât sondele de exploatare nu au fost supuse conservării sau lichidării conform unui proiect tehnic.

Respectiv pentru inițierea unei noi concesiuni ar fi necesară o perioadă mai îndelungată, luând în calcul inventarierea și aprobarea zăcămintelor de hidrocarburi, plus efectuarea unui studiu de fezabilitate, astfel riscând ca în această perioadă zăcămintele de hidrocarburi să nu fie exploatare de nimeni implicând riscuri majore. Se consideră oportun până la inițierea unei noi concesiuni sau decizii de conservare/lichidare a sondelor de exploatare a hidrocarburilor, zăcămintele și infrastructura, odată cu încetarea Acordului de concesiune, să fie transmise prin derogare de la Lege, temporar, pentru exploatare către o Întreprindere de Stat sau altă instituție cu capacitate de exploatare, ulterior fiind necesare și lucrări de cercetare/reevaluare. Ministerul Mediului în regim prioritar în comun cu Agenția Proprietății Publice va examina acest subiect pe aspectul preluării infrastructurii către APP și zăcământului la balanța de stat cu întreprinderea acțiunilor ulterioare impuse de legislație.

Drept urmare, a fost elaborat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la acordarea dreptului Guvernului de a decide transmiterea în folosință a hidrocarburilor în scop de cercetare geologică și/sau exploatare geologică entităților care asigură exercitarea monopolurilor statului în domeniul cercetării geologice (număr unic 738/APP/2023) autor – Agenția Proprietății Publice transmis la avizare și expertizare prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-9251 din 29.08.2023.

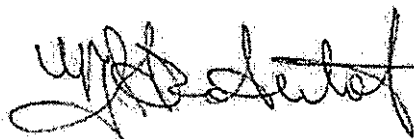
La remedierea situației în domeniul explorării și exploatarei apelor subterane care reprezintă o sursă strategică de alimentare a populației cu apă, vor fi revăzute aspectele ce țin de coordonarea proiectării/forării sondelor arteziene în procesul de operare a modificărilor la Codul subsolului.

La moment autorizația pentru proiectarea și forarea sondelor arteziene nu este emisă de Minister sau Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale. Aceasta este emisă de administrațiile publice locale, proces reglementat de legea 163/2010 privind executarea lucrărilor în construcții. Un alt aspect care urmează a fi reglementat este autorizarea persoanelor fizice și juridice care prestează servicii de foraj, este necesară atestarea detinerii utilajului certificat și specialiștilor calificați aferent serviciului prestat.

Cu referire la situația creată în cazul SA „Minierul”, r-nul Dubăsari informăm că, MM a aprobat Ordinul nr 68 din 27 aprilie „Cu privire la încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol – zăcământul de calcar pentru tăierea blocurilor și plăcilor „Cocieri”, transmis pentru exploatare industrială Societății pe Acțiuni „Minierul”, astfel la moment zăcământul a fost preluat la balanța de stat ca zăcământ în rezervă.

Totodată menționăm că odată cu adoptarea de către Parlamentul Republicii Moldova proiectului Codului Subsolului în redacție nouă, vor fi întreprinse măsuri în vederea elaborării și aprobării a tuturor actelor normative necesare implementării acestora.

Secretar de stat

Grigore STRATULAT

1.2 Revizuirea procesului de atribuire a sectoarelor de subsol prin concurs.	1.2.1 Revizuirea modului de elaborare a listelor sectoarelor de subsol scoase la concurs, periodicitatea întocmirii lor și frecvența.	Proiect de modificare a HG nr. 570/2009 aprobat	90	MM, AGRM,	Implementat Prin Hotărâre Guvernului nr. 281/2023 a fost modificată și completată Hotărârea Guvernului nr. 570/2009 cu privire la aprobarea unor acte normative în vederea implementării prevederilor Codului subsolului, situație ce a deblocat procesul de organizare și desfășurare a concursurilor publice pentru dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol pentru prospectiuni și explorări sau pentru extragerea substanțelor minerale utile.	În cadrul MM s-au emis 13 Ordine cu privire la aprobarea listei cu sectorul de subsol scos la concurs pe parcursul anului 2023.
	1.2.2 Reevaluarea modalității de încheiere a contractului pentru dreptul de folosință a sectoarelor de subsol, inclusiv și conținutul-cadru al contractelor.	Contracte-model revizuite și aprobate prin Ordinul MM	90	MM	Implementat Prin Ordinul MM nr. 115 din 12.12.2022 au fost actualizate și aprobate Contractele-tip de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol. Au fost semnate 16 contracte de atribuire în folosință a sectoarelor de subsol pentru cercetare geologică și 28 Contracte (acorduri adiționale) pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile.	
	1.2.3 Revizuirea cadrului normativ privind procedura de atribuire a perimetrelor geologice și miniere.	Proiect de modificare a HG nr. 570/2009 aprobat.	90	MM, AGRM,	Implementat Prin Hotărâre Guvernului nr. 281/2023 a fost modificată și completată Hotărârea Guvernului nr. 570/2009 cu privire la aprobarea unor acte normative în vederea implementării prevederilor Codului subsolului, situație ce a deblocat procesul de	

					organizare și desfășurare a concursurilor publice pentru dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol pentru prospecțiuni și explorări sau pentru extragerea substanțelor minerale utile		
1.3 Elaborarea și aprobarea unui Regulament cu proceduri de modificare pentru fiecare caz de perfectare a perimetrului minier	1.3.1 Elaborarea modificărilor Codul subsolului prin obligarea beneficiarului subsolului de reperfectarea pr. perimetrului minier în sistemul de coordonate MOLDREF-99, indiferent de anul atribuirii	Proiect de Lege pentru modificarea Codului subsolului elaborat și remis Parlamentul.	30	MM, AGRM	<p>În proces de executare.</p> <p>- Prin Ordinul MM nr. 53 din 13.06.2022 a fost instituit grupul de lucru pentru modificarea Codului subsolului nr. 3/2009.</p> <p>- În paralel pe platformă parlamentară s-a inițiat un grup de lucru pentru elaborarea modificărilor la Codul subsolului.</p> <p>- În proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind reperfectarea perimetrului de exploatare în sistemul de coordonate MOLDREF-99.</p>	365 / 09-2023	Pentru realizarea acțiunii se propune inițierea unor măsuri de inventariere și reevaluare a zăcămintelor cu limitele stabilite în sistemele convenționale. Lucrările de transpunere în sistemul Moldref-99 urmează a fi făcut sub controlul instituțiilor de stat. A fost elaborat și definitivat noul cod al subsolului
	1.3.2 Pct. 3 al HG nr. 1131/2016 de completat cu prezentarea planurilor topografice de dezvoltare a lucrărilor miniere în format digital (.dwg) în sistemul de coordonate MOLDREF-99.	Instrucțiuni elaborate și aprobate prin ordinul MM	30	MM, AGRM, IPM	<p>În proces de implementare.</p> <p>Prin Ordinul MM nr. 32 din 17.02.2023 a fost creat grupul de lucru pentru elaborarea Instrucțiunii privind elaborarea și coordonarea Planurilor anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere</p>	270 / 06-2023	Conexă cu acțiunea nr. I.4.1
1.4 Elaborarea conținutului cadrupentru Planurile de dezvoltare a lucrărilor miniere, și al Proiectul tehnic de exploatare.	1.4.1 Elaborarea Instrucțiunilor privind elaborarea și coordonarea Planurilor anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere și Conținutul cadru al proiectelor tehnice (tehnologice) de exploatare a zăcămintelor.	Instrucțiuni elaborate și aprobate prin ordinul MM	30	MM, AGRM, IPM	<p>Elaborat.</p> <p>Prin Ordinul MM nr. 32 din 17.02.2023 a fost creat grupul de lucru pentru elaborarea Instrucțiunii privind elaborarea și coordonarea Planurilor anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere</p> <p>- A fost elaborat proiectul Instrucțiunii privind elaborarea și coordonarea Planurilor</p>	270 / 06-2023	Proiectul instrucțiunii va fi definitivat în baza avizelor și aprobat prin Ordinul MM

					anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere și transmisă spre avizare prin scrisoarea MM nr. 09-07/2347 din 13.10.2023.		
	1.4.2 Elaborarea Instrucțiunilor privind Conținutul cadru al proiectelor tehnice (tehnologice) de exploatare a zăcămintelor.	Instrucțiuni elaborate și aprobate	30	MM, AGRM, IPM, MIDR	<p>Elaborat. Sunt necesare de elaborat Normele de proiectare a exploatărilor miniere</p> <p>- A fost elaborat proiectul Instrucțiunii privind Conținutul cadru al proiectelor tehnice (tehnologice) de exploatare a zăcămintelor și transmis spre avizare prin scrisoarea MM nr. 09-07/2348 din 13.10.2023.</p>	270 / 02.2024	<p>(Nr. 889/07 din 15.12.2022 AGRM) AGRM prin scrisoarea nr. 847/04 din 05.12.2022 a solicitat MIDR elaborarea conținutului cadru al proiectelor tehnice pentru exploatarea zăcămintelor și spațiilor subterane în scopuri nelegate de extragere. Sunt necesare de elaborat Normele de proiectare a exploatărilor miniere (de comun cu MIDR, INCERCOM) Proiectul instrucțiunii va fi definitivat în baza avizelor și aprobat prin Ordinul MM</p>
1.5 Elaborarea și/sau aprobarea, precum și actualizarea unui șir de acte normative și regulatorii.	1.5.1 Elaborarea și aprobarea HG „pentru aprobarea Regulamentului privind ordinea constituirii și utilizării mijloacelor speciale”		120		Neinițiat.	365	Acțiune neclară. Oportunitatea/posibilitatea implementării va fi examinată suplimentar.
	1.5.2 Elaborarea și aprobarea HG „pentru aprobarea Regulamentului privind controlul geologic de stat și supravegherea minieră;	Proiect de Hotărâre de Guvernului elaborată și aprobată	120	MM, IPM, AGRM	<p>Elaborat. Au fost actualizate listele de verificare privind controlul geologic de stat și supravegherea minieră de către IPM. Astfel atribuțiile de controlul geologic de stat și supravegherea minieră sunt stabilite conform Legii nr.</p>	270	Nr. 1603 din 15.11.2022 – IPM prin Dispoziția nr. 17-d din 30.09.2022 a inițiat elaborarea regulamentului-cadru privind exercitarea controlului de stat de către inspectorii de

					131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și în noul proiect al Codului subsolului		mediu, Metodologia de exercitare a controlului de stat în domeniul protecției, folosirii subsolului și resurselor funciare.
1.5.3	Elaborarea și aprobarea HG „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de amplasare a construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile”	Proiect de Lege pentru modificarea Codului subsolului nr. 3/2009.	120	MM, AGRM, IPM,	Elaborat. - Prin Ordinul MM nr. 53 din 13.06.2022 a fost instituit grupul de lucru pentru modificarea Codului subsolului nr. 3/2009. - În proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind modul de amplasare a construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile.	365 / 09.2023	Reglementările date vor fi incluse în proiectul de lege cu privire la modificarea Codului subsolului nr. 3/2009. A fost elaborat și definitivat noul cod al subsolului
1.5.4	Elaborarea și aprobarea HG „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de prezentare a dărilor de seamă de către beneficiarii subsolului”;	Proiect de Hotărâre de Guvern elaborat și promovat	120	MM, AGRM	Executat Nu este necesar deoarece este stabilită procedura privind prezentarea dărilor de seamă de către beneficiarii subsolului prin HG Nr. 1131 din 12-10-2016 „pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prezentare de către beneficiarii subsolului a rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile”	120 / 06.2023	
1.5.5	Elaborarea și aprobarea HG „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de atribuire a sectoarelor de subsol pentru cercetarea geologică din contul mijloacelor financiare ale solicitantului”		120		Elaborat. În proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind modul de atribuire a sectoarelor de subsol pentru cercetarea geologică din contul mijloacelor financiare ale solicitantului.	365	În prezent cercetările geologice se efectuează doar din contul mijloacelor financiare ale solicitantului conform HG nr. 570/2009. A fost elaborat și definitivat noul cod al subsolului

1.5.6	Elaborarea și aprobarea HG „pentru aprobarea Regulamentului privind extragerea substanțe minerale utile pentru necesitățile proprii ale proprietarilor funciari”;	Proiect de Hotărâre Guvern elaborat și promovat.	de de și	120	MM, MAIA AGRM	Nu e necesar.	365	Lipsește temeiul juridic. Poziția autorităților de mediu că nu este necesară o astfel de intervenție.
1.5.7	Elaborarea și aprobarea Hotărârii Guvernului „Despre aprobarea Regulamentului privind modul de finanțare a lucrărilor de cercetări geologice de la bugetul de stat”;	Proiect de Hotărâre Guvern elaborată și promovată.	de de și	120	MM, AGRM	Inițiat MM a elaborat conceptul programului privind utilizarea durabilă a resurselor minerale care include modul de finanțare a lucrărilor de cercetări geologice de la bugetul de stat pentru următorii 5 ani. Totodată prin scrisoarea MM nr. 09-05/2667 din 13.11.2023 a fost transmis Cancelariei de Stat Conceptul programului.	365	Termenul și oportunitatea reglementării va fi analizată suplimentar în contextul modificărilor la Codul subsolului
1.5.8	Elaborarea și aprobarea Hotărârii Guvernului „Despre aprobarea Regulamentului privind modul de creare și folosire a mijloacelor fondului de lichidare și recultivare”;	Proiect de Hotărâre Guvern elaborată și promovată.	de de și	120	MM, AGRM, IPM <u>MF,SFS</u>	În proces de executare. 17.02.2023 a fost creat grupul de lucru pentru elaborarea Regulamentului.	270 / 12.2023	Termenul recomandat este insuficient din cauza complexității procedurii
1.5.9	Elaborarea și aprobarea Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de efectuare a expertizei de stat a informației geologice;	Proiect de Hotărâre Guvern elaborată și promovată.	de de și	120	MM, AGRM	În proces de executare. Proiectul Regulamentului este elaborat, urmează examinarea, consultarea și promovarea. - Nomenclatorul serviciilor și tarifelor prestate de AGRM a fost elaborat și transmis Cancelariei de Stat prin scrisoarea nr. 09-05/2255 din 05.10.2023 spre înregistrare. - Prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-09-11019 din 16.10.2023 proiectul HG cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate	180 / 07.2023	Conex cu Nomenclatorul serviciilor și tarifelor prestate de AGRM.

					de către AGRM Nomenclatorul serviciilor și tarifelor la acestea a fost remis spre avizare și expertiză (număr unic 884/MM/2023)		
1.5.10	Elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la descoperitorii zăcămintelor de substanțe minerale utile;		120		Nu e necesar.	365	Se propune excluderea acestor prevederi din Codul subsolului ca lipsite de oportunitate art. 55 din Codul Subsolului
1.5.11	Elaborarea și aprobarea Regulamentului ce privește cantitatea limită a rezervelor de substanțe minerale utile atribuită unui agent economic.		120	MM, AGRM, ME, MF	Elaborat. În proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind cantitatea limită a rezervelor de substanțe minerale utile atribuită unui agent economic.	365 / 09-2023	Prevederile date vor fi examinate și incluse în proiectul de Lege pentru modificarea Codului subsolului nr. 3/2009.
1.5.12	Elaborarea și aprobarea Instrucțiunii privind evaluarea prejudiciului cauzat mediului în rezultatul nerespectării legislației privind folosirea subsolului;	Instrucțiune aprobată prin Ordinul Ministerului Mediului	120	MM, IPM, AGRM	În proces de executare. În cadrul proiectului "Justiția Verde" a fost creat un grup de lucru axat pe analiza cadrului legal existent și elaborarea proiectelor de acte normative privind evaluarea prejudiciilor pe toate compartimentele de mediu. - A fost elaborat proiectul Instrucțiunii privind evaluarea prejudiciului cauzat mediului în rezultatul nerespectării legislației privind folosirea subsolului și urmează a fi transmis spre avizare instituțiilor implicate.	180 / 12.2023	
1.5.13	Elaborarea și aprobarea Instrucțiunii de executarea a lucrărilor de topografie minieră și ținare a documentației grafice miniere;	Instrucțiune aprobată	120	MM, AGRM, IPM	În proces de executare. A fost elaborat proiectul Instrucțiunii de executarea a lucrărilor de topografie minieră și ținare a documentației grafice miniere însă urmează a fi definitivat în baza unor propuneri și recomandări, ulterior va fi	180 / 12.2023	Termenul recomandat este insuficient din cauza complexității actului normativ

					transmis spre avizare instituțiilor implicate.		
1.5.14	Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind stabilirea procedurii și modului de sistare totală sau parțială a activității de exploatare a subsolului;	Proiect de Hotărâre de Guvern	120	MM, IPM	<p>Elaborat.</p> <p>-Modul de sistare totală sau parțială a activității de exploatare a subsolului este prevăzut în art. 27 din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător precum și în HG nr. 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului.</p> <p>-În proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind stabilirea procedurii și modului de sistare totală sau parțială a activității de exploatare a subsolului.</p>	365 / 06.2023	
1.5.15	Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind modul de trecere la pierderi a substanțelor minerale utile de la balanța de stat și a întreprinderii miniere.	Proiect de Hotărâre de Guvern elaborată și promovată.	120	MM, AGRM IPM	<p>În proces de executare.</p> <p>Proiectul Instrucțiunii cu privire la modul de trecere la pierderi de la balanța întreprinderilor minier-extractive și de la balanța de stat a rezervelor de substanțe minerale utile a fost elaborat de către AGRM și este în proces de consultare și avizare.</p>	270 / 12.2023	După avizare proiectul Instrucțiunii va fi definitivat și aprobat prin ordinul AGRM

<p>1.6 Modificarea art. 56 (al. 1) din Codul subsolului, și pct. 20 anexa nr. 1 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului cu impunerea obligativității de obținere a acordului de mediu cu evaluarea impactului asupra mediului</p>	<p>1.6.1 Elaborarea modificărilor la art. 56 (alin 1) Codul Subsolului, precum și punctul 20 anexa 1, Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.</p>	<p>Proiect de lege de modificarea Codului subsolului elaborat și remis Parlamentului. Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 86/2014 elaborat și remis Parlamentului pentru aprobare.</p>	<p>60</p>	<p>MM, AM</p>	<p>Implementat. Legea 86/2014 a fost modificată prin legea nr. 226 din 30.09.2022 privind modificarea unor acte normative.</p>	<p>365 / 09.2023</p>	<p>Termen corelat cu acțiunile de modificare a Codului subsolului. Modificările la Legea nr. 86/2014 (și cadrul normativ conex) intră în vigoare în vigoare 21.10.23.</p>
<p>1.7 Elaborarea prevederilor clare privind schimbarea destinației terenului în cadrul legal ce ține de subsol, dar și în cel funciar</p>	<p>”Elaborarea proiectului HG pentru modificarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016”</p>	<p>Proiect de modificare a HG nr. 1170/2016 elaborat și promovat</p>	<p>60</p>	<p>MM, AGRM, MAIA, ARFC</p>	<p>Implementat. Agenția (ARFC) în comun cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a elaborat și promovat modificări la Hotărârea Guvernului nr.1170/2016 la capitolul schimbarea destinației terenului. S-a completat pct.27 al regulamentului enunțat cu prevederile ce ține de elaborarea încheierii pedologice privind determinarea notei de bonitate a solurilor, pentru terenurile reîncadrate în circuitul agricol sau fondul silvic după recultivare. Scopul fiind calcularea prejudiciului cauzat de degradarea stării de calitate a solului, în conformitate cu pct. 11 din nota anexă la Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și</p>		

					restricționarea transmiterii, schimbării categoriei destinației terenurilor, pentru extinderea carierelor fără prezentarea actelor la recultivarea terenurilor, conform proiectului și planului calendaristic de exploatare		
1.8 Controlul geologic de stat și supravegherea minierăse recomandă a fi analizată oportunitatea scoaterii parțiale sau integrale de sub incidența Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător	1.8.1 Elaborarea proiectului de Lege pentru modificarea <i>Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător</i>	Proiect de Lege elaborat și remis Guvernului pentru aprobare	90	MM, IPM, ME	În proces de executare. MM în comun cu instituțiile din subordine este în proces de evaluare a oportunității exceptării parțiale sau integrale a controlului ecologic de sub incidența Legii nr. 131/2012.	180 / 365	
1.9 Proiect de lege pentru completarea și modificarea Capitolului IX din Codul penal al Republicii Moldova.	1.9.1 Elaborarea unui Proiect de lege pentru completarea și modificarea Capitolului IX din Codul penal al RM, la compartimentul protecției mediului și intereselor publice.	Proiectul de lege pentru modificarea Codului penal elaborat și remis Guvernului	90	MJ	În proces de executare. MM a elaborat și remis MJ propuneri de modificare, înregistrat la Cancelaria de Stat cu nr. unic 533/MJ/2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și Codului contravențional) aprobat prin HG nr. 401/2023 a fost adoptat în prima lectură în ședința plenară din 23.06.2023 și se definitivează pe platforma parlamentară pentru a fi propus spre examinare și adoptare în lectura a doua.	90	
1.10 Elaborarea și aprobarea unei Instrucțiuni noi privind			120	MM, IPM	În proces de executare. În cadrul proiectului "Justiția Verde" a fost creat un grup de lucru axat pe analiza cadrului	180 / 06.203	Inclusă în acțiunea 1.5.12

prețul de cost a resursei minerale luată ca referință la calcularea prejudiciului adus mediului cu menționarea expres al prețului pentru calculele la evaluarea prejudiciului.					legal existent și elaborarea proiectelor de acte normative privind evaluarea prejudiciilor pe toate compartimentele de mediu.		
1.11 Elaborarea documentelor de politici pe termen mediu și lung privind exploatarea resurselor minerale într-o formă durabilă pentru mediu și economia națională.	1.11.1 Elaborare Program privind utilizarea durabilă a resurselor minerale	Proiect de hotărâre de Guvern aprobată	90	MM, AGRM, AM, IPM	Inițiat. - Proiectul conceptului Programului de dezvoltare durabilă urmează a fi consultat cu grupul de lucru, după care va fi înaintat spre aprobare - MM a elaborat conceptul programului privind utilizarea durabilă a resurselor minerale. Prin scrisoarea MM nr. 09-05/2667 din 13.11.2023 a fost transmis Cancelariei de Stat Conceptul programului pentru aprobare.	270 / 12.2023	Termen extins din cauza complexității subiectului
	1.11.2 Program de Inventarie a zăcămintelor în proces de exploatare aflate în rezervă.	Proiect de hotărâre de Guvern aprobată	180	MM, ME, MF, IPM AGRM, EHGeoM	Inițiat. MM a elaborat conceptul programului privind utilizarea durabilă a resurselor minerale care include inventarierea zăcămintelor în proces de exploatare aflate în rezervă. Totodată prin scrisoarea MM nr. 09-05/2667 din 13.11.2023 a fost transmis Cancelariei de Stat Conceptul programului.	270	Termenul și realizarea acțiunii depinde de resursele financiare care vor fi alocate. Un draft de proiect pentru zăcămintele aflate la balanță este elaborat. Necesită actualizarea cu includerea zăcămintelor în proces de exploatare.
	1.11.3 Elaborarea și implementarea Sistemului Informațional "Registru geologic de stat"	SI funcțional	180	MM, AGRM	Aprobat. Conceptul aprobat prin HG nr. 1003/2010.	730	Termenul și realizarea acțiunii depinde de resursele financiare alocate.

	1.11.4 Elaborarea și implementarea Sistemului Informațional "Cadastrul minier de stat"	SI funcțional	180	MM, AGRM	Neinițiat.	730	Termenul și realizarea acțiunii depinde de resursele financiare alocate.
1.12 Elaborarea programelor de stat de cercetare geologică	1.12.1 Elaborarea programelor de stat de cercetare geologică pentru utilizarea rațională și durabilă a substanțelor minerale utile	Proiect de hotărâre de Guvern privind aprobarea programului de cercetare geologică elaborat și aprobat.	180	MM, AGRM, ME, MF,	Inițiat. MM a elaborat conceptul programului privind utilizarea durabilă a resurselor minerale care include inventarierea zăcămintelor în proces de exploatare aflate în rezervă. Totodată prin scrisoarea MM nr. 09-05/2667 din 13.11.2023 a fost transmis Cancelariei de Stat Conceptul programului.	365	
1.13 Programe de fortificare a cunoștințelor și capacităților tehnice a specialiștilor în domeniul minier	1.13.1 Elaborarea și promovarea programelor de fortificare a cunoștințelor și capacităților tehnice a specialiștilor în domeniul minier.	Programe elaborate și promovate	120	MM, MF MEC IPM, AM AGRM,	Inițiat. La moment UTM dezvoltă un proiect investițional pentru dezvoltarea domeniilor TIC și inginerie. (Nr. 07-09/5438 din 25.11.2022 MEC)	365	
Recomandări pe marginea sistemului de aplicare a taxelor și impozitelor							
2.1 Revizuirea complexă și reconceptualizarea sistemului actual de aplicare a impozitelor, taxelor, redevenței și altor plăți conexe explorării și exploatarea substanțelor minerale, în scopul asigurării instrumentarului i care ar trebui să asigure utilizarea	2.1.1 Aplicarea unei plăți pentru lucrările de exploatare a resurselor minerale, alături de aplicarea plăților pe lucrările de prospecțiune și explorare.	Proiectul de Lege pentru modificarea Codului fiscal elaborat sau proiect de lege privind taxele de mediu elaborat	60	MF, SFS, MM, AGRM	Executat. Prin Legea nr.212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) au fost revizuite cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile. Noile cote urmând a fi aplicate începând cu 01.01.2024	365	Scrisoarea MF nr. 15/4-06/16 din 08.11.2023
	2.1.2 Optimizarea nivelului taxelor pentru extragerea mineralelor utile (majorarea) în funcție de tipul substanțelor minerale;	Similar 2.1.1	60	MF, SFS, MM, AGRM	Executat. Prin Legea nr.212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) au fost revizuite cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile. Noile cote urmând a fi aplicate începând cu 01.01.2024	365	Scrisoarea MF nr. 15/4-06/16 din 08.11.2023

eficiență echitabilă resurselor minerale.	și a	2.1.3 Ajustarea anuală a taxelor fixe, stabilite în lei cu rata inflației. Diferențierea taxelor în dependență de perioada de activitate.	Similar 2.1.1	60	MF, SFS, MM, AGRM	Executat. Prin Legea nr.212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) au fost revizuite cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile. Noile cote urmând a fi aplicate începând cu 01.01.2024	365	Scrisoarea MF nr. 15/4-06/16 din 08.11.2023
		2.1.4 Revizuirea mecanismelor de impunere a lucrărilor de prospecțiune, explorare și exploatare, trecând la impozitarea pe unități fizice.	Similar 2.1.1	60	MF, SFS, MM, AGRM	Executat. Prin Legea nr.212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) au fost revizuite cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile. Noile cote urmând a fi aplicate începând cu 01.01.2024	365	Scrisoarea MF nr. 15/4-06/16 din 08.11.2023
		2.1.5 Revizuirea mecanismelor de impunere pentru volumul extras de minerale cu scopul aplicării cât mai largi în calitate de bază impozabilă a volumului de extragere în unități fizice. Stabilirea taxelor în funcție de substanță minerală ca sumă fixă pe unitate fizică de substanțe minerale extrase actualizând cota anuală în dependență de rata inflației.	Similar 2.1.1	60	MF, SFS, MM, AGRM	Executat. Prin Legea nr.212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) au fost revizuite cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile. Noile cote urmând a fi aplicate începând cu 01.01.2024	365	Scrisoarea MF nr. 15/4-06/16 din 08.11.2023
		2.1.6 Regândirea plăților pentru utilizarea spațiilor subterane și elaborarea de măsuri pentru sporirea atractivității utilizării spațiilor subterane în scopuri economice altele decât cele de extragere a resurselor minerale. Modificarea mecanismului	Similar 2.1.1	60	MF, SFS, MM, AGRM	Executat. Prin Legea nr.212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) au fost revizuite cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile. Noile cote urmând a fi aplicate începând cu 01.01.2024	365	Scrisoarea MF nr. 15/4-06/16 din 08.11.2023

	și baza de calcul pentru construire și folosirea construcțiilor de subsol.						
	2.1.7 Modificarea sistemului de aplicare a taxelor pentru prospecțiune și explorare în bază de suprafață/volumul ce urmează a fi prospectat/explorat.	Similar 2.1.1	60	MF, SFS, MM, AGRM	Executat. Prin Legea nr.212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) au fost revizuite cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile. Noile cote urmând a fi aplicate începând cu 01.01.2024	365	Scrisoarea MF nr. 15/4-06/16 din 08.11.2023
2.2 Mecanism de distribuire a taxelor pentru resurse minerale utile între APL nivelul unu, APL nivelul doi	2.2.1 Elaborarea unui mecanism mai echitabil de distribuire a taxelor pentru resursele minerale larg răspândite între APL în care nemijlocit are loc activitatea minieră, APL de nivelul doi și alte autorități limitrofe în cazul când acestea sunt afectate.	Proiect de lege privind taxele de mediu elaborat	30	MM, MF, SFS	Implementat. Prin Legea Parlamentului Nr. 356/2022 au fost aprobate modificările la Codul fiscal nr. 1163/1997, prin care 50% din cuantumul taxei pentru extragerea mineralelor utile se varsă la bugetul local de nivelul întâi și 50% la bugetul local de nivelul al doilea.	270	
2.3 Mecanisme de asigurare (garanții financiare) a recuperării prejudiciilor aduse mediului și executării lucrărilor de recultivare și post-recultivare.	2.3.1 Elaborare mecanisme de asigurare (garanții financiare) a recuperării prejudiciilor aduse mediului și executării lucrărilor de recultivare și post-recultivare: a) constituirea garanțiilor bancare pentru acoperirea costurilor de recultivare, conservare și lichidare a consecințelor; b) creare sistem de asigurări a acestui proces; c) creare mecanism de coordonare a cheltuielilor din provizioanele destinate recultivării.		120	MM, AGRM, IPM	În proces de executare.	270	Inclusă în acțiunea 1.5.8 și conexă acțiunii 1.1.1
Recomandări în domeniul calculului și monitorizării volumelor extrase și mișcarea acestora							

3.1 Asigurarea respectării de către beneficiari ai subsolului a cadrului normativ în domeniul executării lucrărilor de topografie minieră	3.1.1 Notificarea și informarea agenților economici cu privire la obligativitatea conformării prevederilor cadrului normativ în domeniul executării lucrărilor topografice miniere în sistemul de coordonate și altitudini național (Moldref 99; Baltic 77)	Agenții economici notificați	15	AST, ARFC	Executat. Prin scrisoarea nr. 3948/22 din 11.10.2022, AST a notificat 170 agenți economici. Au fost stabiliți executorii care nu sunt deținători ai certificatului topogeodezic și cartografic la categoria V-a, ca urmare a fost sesizată AST, cu privire la faptul contravenției (art. 93 Cod Contravențional)	30		
	3.1.2 Transformarea cartogramelor, compartimentelor proiectelor, perimetrelor miniere, topografiilor miniere și altor date necesare trecerii la executarea din moment și pe viitor a lucrărilor de topografie minieră în sistemul de coordonate MoldRef-99 și sistemul de altitudini Baltic 77. Executarea lucrărilor de topografie minieră exclusiv în sistemul de coordonate și altitudini naționale;	Proiectul de lege pentru modificarea Codului subsolului elaborat și promovat		45	Benef. Subsolului AST, IPM	În proces de executare. - Concomitent în proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind reperfectarea perimetrului minier în sistemul de coordonate MOLDREF-99.	365 / 09.2023	
	3.1.3 Dezvoltarea unui mecanism de transmitere în timp real a topografiilor miniere sau integrarea acestui proces în Registrul topografo-geodezic de stat dezvoltat actualmente de ARFC,.			60	AST, ARFC	Inițiat La etapa actuală a fost aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 229/2023 Conceptul sistemului informațional geografic de stat „Registrul de stat al lucrărilor topografo-geodezice”. Totodată, Agenția de Guvernare Electronică a avizat pozitiv termenii de referință pentru Sistemul informațional respectiv. Regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a „Registrului de stat al		Scrisoarea ARFC nr. 36/01-06/1029 din 09.11.2023

					lucrărilor topografo-geodezice”, inclusiv mecanismul de înregistrare și eliberare a informației din registru va fi elaborat după crearea sistemului	
	3.1.4 Dezvoltarea unui mecanism tranzitoriu de transmitere a topografiilor miniere către AST prin intermediul mail sau alt mecanism, cu stocarea acestora și asigurarea accesului la aceste materiale a autorităților statului cu competențe pe domeniu. Elaborarea și aprobarea unui regulament de asigurare a funcționării procesului		15	AST ARFC	Inițiat La etapa actuală a fost aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 229/2023 Conceptul sistemului informațional geografic de stat „Registrul de stat al lucrărilor topografo-geodezice”. Totodată, Agenția de Guvernare Electronică a avizat pozitiv termenii de referință pentru Sistemul informațional respectiv. Regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a „Registrului de stat al lucrărilor topografo-geodezice”, inclusiv mecanismul de înregistrare și eliberare a informației din registru va fi elaborat după crearea sistemului	Inclusă în acțiunea 3.1.3
	3.1.5 Notificarea /informarea agenților economici beneficiari ai subsolului despre obligativitatea legală de prezentare a topografiilor miniere către AST cu indicarea unui termen rezonabil de conformare;		30	AST IPM	Executat. Prin scrisoarea nr. 3948/22 din 11.10.2022, AST a notificat 170 agenți economici. Au fost stabiliți executorii care nu sunt deținători ai certificatului topogeodezic și cartografic la categoria V-a, ca urmare a fost sesizată AST, cu privire la faptul contravenției (art. 93 Cod Contravențional)	

	3.1.6 Notificarea /informarea agenților economici beneficiari ai subsolului despre obligativitatea executării lucrărilor de topografie minieră doar de specialiști certificați, cu informarea AST, în termen de 10 zile, privind: persoana, nr. certificatului de calificare termen de valabilitate , etc.	Agenții economici notificați/informați	15	ARFC, AST	Executat. Prin scrisoarea nr. 3948/22 din 11.10.2022, AST a notificat 170 agenți economici.		
	3.1.7 Verificarea respectării cadrului normativ în domeniul executării lucrărilor de topografie minieră în cadrul controalelor efectuate de către IPM odată cu coordonarea acțiunilor în privința controlului preconizat și schimb de informații în cazul aceluiași obiect și/sau în cazul aceleiași persoane supuse controlului, cu AST;	Plan comun de acțiuni elaborat și aprobat	30	IPM, AST	Executat. Au fost stabiliți executorii care nu sunt deținători ai certificatului topogeodezic și cartografic la categoria V-a, ca urmare a fost sesizată AST, cu privire la faptul contravenției (art. 93 Cod Contravențional) Au fost atestate 20 persoane pe domeniul topografiei miniere.	180	Scrisoarea ARFC nr. 36/01-06/1029 din 09.11.2023
	3.1.8 Evaluarea capacității instituționale și tehnice a IPM, raportate la sarcini, reconceptualizarea și întărirea capacităților după necesități;	Evaluare competențe profesionale și plan de fortificare a capacităților instituțional e realizat	90	MM, IPM	Inițiat. Proiect Banca Mondială.	120	Prin scrisoare IPM nr. 704 din 24.05.2022 au fost remise necesitățile de dotare cu mijloace tehnice pentru asigurarea supravegherii și controlului de stat. (Nr. 1603 din 15.11.2022 IPM)
3.2 Îmbunătățirea sistemului de reglementare și monitoring a mișcării substanțelor	3.2.1 Dotarea instalațiilor de cântărire a bunurilor divizibile, în punctele de încărcare a vehiculelor cu elemente de transmitere date în timp real, prin soluțiile de	Sistem informațional funcțional	60	MF,SFS ANTA, MIDR	Neinițiat.	365	(Nr.11-5842 din 16.11.2023 MIDR) Implementarea recomandării urmează a fi realizată la momentul autorizării agenților economici,

minerale utile	interoperabilitate guvernamentale, cu asigurarea accesului entităților publice cu competențe în domeniu sau conexe domeniului						domeniul care nu ține de competența Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
	3.2.2 Dotarea în punctele de încărcare a vehiculelor, cu instalații de cântărire a bunurilor divizibile, pentru agenții economici cu activitate de furnizare a bunurilor divizibile, dotate cu opțiunea măsurării sarcinii pe osie și elemente de transmitere a datelor în timp real, prin soluțiile de interoperabilitate guvernamentale, cu asigurarea accesului entităților publice cu competențe în domeniu sau conexe domeniului.				(Nr.11-5842 din 16.11.2023 MIDR) În cazul efectuării transportului de bunuri divizibile cu vehicule rutiere cu masa egală sau mai mare de 12 t, conducătorii sunt obligați să dețină tichetul de cântărire. La efectuarea controalelor în trafic, ANTA verifică corespunderea informației din tichet cu rezultatele măsurării.		
	3.2.3 Stabilirea și aprobarea măsurilor de prevenire a depășirii regimului de viteză a mașinilor de mare tonaj, care transportă substanțe minerale utile (dotarea cu GPS tracking cu semnalizare automată în timp real a încălcărilor, instalarea sistemelor de calcul a vitezei medii parcurse pentru sectoare cu risc sporit, înăsprirea sancțiunilor, etc.).	Sistem de monitorizare creat	60	MIDR, MAI	În proces de executare. (Nr. 37/4624 din 15.11.2022 MAI) Pentru perioada anului 2022, MAI a planificat achiziționarea bunurilor și serviciilor pentru construcția și dotarea cu echipament de supraveghere a circulației rutiere (6 posturi de supraveghere și calcul a vitezei medii, pentru sectoarele cu risc sporit de accidentare). (Nr.11-5842 din 16.11.2023 MIDR) Prin Legea nr. 35 din 02.03.2023 pentru modificarea unor acte normative au fost operate modificări la Codul Contravențional prin care	365	Termen insuficient din cauza complexității acțiunii

				<p>depășirea limitei de viteză urmează a fi sancționată inclusiv prin suspendarea dreptului de a conduce. Suplimentar, în perioada lunii septembrie anul curent de către Agenția Națională Transport Auto au fost intensificate acțiunile de monitorizare și control a transportului rutier de mărfuri pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în zonele carierelor, depozitelor și uzinelor de beton. Astfel, în urma acestor acțiuni, inspectorii Agenției au documentat mai multe cazuri în temeiul cărora au fost întocmite procese-verbale cu privire la contravenție și aplicate sancțiuni contravenționale în baza art. 197 alin. (23), art. 200 alin. (1), art. 224 alin. (4) și (11) ale Codului contravențional nr.218/2008 al Republicii Moldova:</p> <ul style="list-style-type: none">- 191 procese-verbale cu privire la contravenție în baza art. 200 alin. (1), art. 197 alin (23), art. 224 alin. (4), art. 224 alin (11), Cod Contravențional- fiind aplicate amenzi în mărime de 5318 u.c., achitați în bugetul de Stat – 87251.00 lei; <p>Astfel, Agenția va continua acțiunile de monitorizare și control a respectării limitelor de greutate la transportarea materialelor de construcție.</p>	
--	--	--	--	--	--

3.3 Îmbunătățirea sistemului de monitoring a deținerii și respectării cadrului normativ și prevederilor proiectelor de execuție și compartimentelo r de recultivare	3.3.1 Modificarea cadrului normativ prin stabilirea obligativității beneficiarilor ai subsolului de a transmite o copie confirmată a proiectului de execuție cu compartiment de recultivare în forma analogică și digitală către AGRM	Proiect de lege de modificarea Codului subsolului elaborat și remis Parlamentului.	30	MM, AGRM	Executat. În proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind obligațiile beneficiarilor subsolului de a transmite o copie confirmată a proiectului de execuție cu compartiment de recultivare în forma analogică și digitală către AGRM.	365 / 09.2023	Prevederile date au fost incluse în proiectul Codului subsolului.
	3.3.2 Notificarea /informarea agenților economici beneficiari ai subsolului despre obligativitatea de a transmite o copie confirmată a proiectului de execuție cu compartimentul de recultivare în forma analogică și digitală către AGRM.		45	MM AGRM	Executat. În proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind obligațiile beneficiarilor subsolului de a transmite o copie confirmată a proiectului de execuție cu compartiment de recultivare în forma analogică și digitală către AGRM.	365 / 10.2023	Urmează a fi implementată după recomandarea 3.3.1
	3.3.3 Sistemizarea și transmiterea unei copii confirmate a proiectului de execuție cu compartimentul de recultivare în forma analogică și digitală către AGRM.		120	AGRM	Executat. În proiectul noului Cod al subsolului au fost incluse prevederi privind obligațiile beneficiarilor subsolului de a transmite o copie confirmată a proiectului de execuție cu compartiment de recultivare în forma analogică și digitală către AGRM.	365 / 10.2023	Reiese din acțiunea 3.3.1
Recomandări privind exploatarea resurselor minerale utile							
4.1 Recomandările Comisiei de anchetă, Procuraturii generale	4.1.1 Stabilirea faptului existenței motivelor obiective care au stat la baza tergiversării urmării penale pe fiecare dintre cele 55 de cauze penale la care se face referire în raportul PG a RM;	Faptele existenței/ inexistenței stabilite	30	CSP, PG, MJ	Nu deținem informații la moment. (nr. 2-1d/2023-491 din 05.06.2023 PG) PG comunică că urmare a motivelor de fapt și de drept, informează că prezența reprezentantului PG la ședința Comisiei parlamentare de mediu este inoportună.		Conform avizelor nu ține de competența CSP, PG va elabora după caz plan de acțiuni separat

	4.1.2 Verificarea faptului dacă au fost luate măsurile asigurătorii pentru repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.	Verificarea efectuată	30	CSP, PG, MJ	Nu deținem informații la moment. (nr. 2-1d/2023-491 din 05.06.2023 PG) PG comunică că urmare a motivelor fapt și de drept, informează că prezența reprezentantului PG la ședința Comisiei parlamentare de mediu este inoportună.		Conform avizelor nu ține de competența CSP, PG va elabora după caz plan de acțiuni separat
	4.1.3 Examinarea acțiunilor procurorilor în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii în cazul SA „Cariera Micăuți”	Acțiunile examinate	30	CSP, PG, MJ	Nu deținem informații la moment. (nr. 2-1d/2023-491 din 05.06.2023 PG) PG comunică că urmare a motivelor fapt și de drept, informează că prezența reprezentantului PG la ședința Comisiei parlamentare de mediu este inoportună.		Conform avizelor nu ține de competența CSP, PG va elabora după caz plan de acțiuni separat
	4.1.4 Examinarea cadrului normativ în parte ce ține de calificarea infracțională de mediu, cu înaintarea propunerilor de modificare	Prevederile cadrului normativ examinate	30	MJ, PG, MM	Inițiat. MM a elaborat și înaintat propuneri de modificare Cod penal		Conform avizelor nu ține de competența CSP, PG va elabora după caz plan de acțiuni separat
	4.1.5 Elaborarea și implementarea unui SI de evidență și analitică cu posibilitatea de generare a statisticilor cauzelor penale pe infracțiuni și rezultate.	Sistemul informațional elaborat și implementat	90	MJ, PG, MM	Neinițiat. (nr. 2-1d/2023-491 din 05.06.2023 PG) PG comunică că urmare a motivelor fapt și de drept, informează că prezența reprezentantului PG la ședința Comisiei parlamentare de mediu este inoportună.		Conform avizelor nu ține de competența CSP, PG va elabora după caz plan de acțiuni separat
4.2 Recomandările remedierii situației create în cadrul SA ”Cariera de Granit și Pietriș din Soroca”	4.2.1 Examinarea acțiunilor factorilor de decizie SA „Cariera de Granit Soroca” prin prisma Codului Penal, folosirea tendențioasă samavolnică (art.352 al. (3) și tulburarea posesiei (art. 193 alin. (1) Cod penal, coroborat cu art. 21 Cod	Acțiunile factorilor de decizie din cadrul SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” examinate	30	PG	Nu deținem informații la moment. (nr. 2-1d/2023-491 din 05.06.2023 PG) PG comunică că urmare a motivelor fapt și de drept, informează că prezența reprezentantului PG la ședința Comisiei parlamentare de mediu este inoportună.	180	Conform avizelor nu ține de competența CNA, PG va elabora după caz plan de acțiuni separat

	funciar).						
4.2.2	Efectuarea controlului fiscal, cu verificarea creării fondului de recultivare, raportării și acumulării surselor financiare în acest fond, necesare recultivării și lichidării prejudiciilor cauzate mediului.	Controlul fiscal efectuat	30	SFS, IPM	Inițiat. - control repetat prin metoda verificării tematice la capitolul TVA și impozitul pe venit la sursa de plată, pentru perioada de activitate 01.05.2016 – 31.10.2019, finalizat la data de 28.10.2022, cu adoptarea deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 768/4780 din 22.11.2022, fiind calculate suplimentar la buget obligații aferente TVA în sumă de 3 482 744 lei; - control prin metoda de verificare totală, pentru perioada de activitate 01.01.2019 - 31.07.2022, finalizat la data de 02.12.2022, cu adoptarea decizia asupra cazului de încălcare a legislației nr.768/163 din 27.01.2023, cu calcularea suplimentară la buget a obligațiilor fiscale în sumă totală de 7 634 470 lei, inclusiv 5 088 652 lei la capitolul TVA.	180	
4.2.3	Întreprinderea acțiunilor legale de calcul și recuperare a veniturilor ratate din folosirea samavolnică a terenurilor, prin acțiune civilă în cadrul procesului penal sau separat de acesta.	Acțiuni civile înaintate	30	APL, APP,	Inițiat. (Nr. 03-03-7385 din 16.11.2023) Sunt întreprinse măsuri pentru determinarea întregii perioade și sumei venitului ratat ce urmează a fi încasat. Prin circulara nr. 03-04-7284 din 22.11.2022, către Inspectoratul de Poliție Soroca (care a început urmărirea penală în acest sens), a remis calculul chiriei pentru folosirea terenului cu nr. cadastral 7817202.513,	180	Termenul recomandat este insuficient

					suprafața de 52,3902 ha, fiind stabilit în mărime de 24 453 956,01 lei.		
4.3 Recomandările remedierii situației în cadrul SRL "Petriș Grup"	4.3.1 Efectuarea evaluării impactului			AM	Nerealizat.		Evaluarea impact se efectuează la etapa de planificare a activității. La moment procedura este depășită, fiind eliberat Avizul expertizei ecologice la proiect.
4.4 Recomandările remedierii situației create în cadrul SA "Cariera Micăuți"	4.4.1 Restabilirea proiectelor de execuție cu compartimentele de recultivare, conservare și lichidare a prejudiciilor cauzate mediului din activitatea minieră pentru SA "Cariera Micăuți"			MM, AGRM	Nerealizat.		La solicitarea IPM agentul economic nu a prezentat proiectele.
	4.4.2 Efectuarea unui control fiscal sub aspectul evaziunii fiscale, falsificarea prin diminuarea a costurilor de extragere raportate	Control fiscal efectuat	30	SFS	Inițiat. (nr. 15/4-06/16 din 08.11.2023 MF) - control prin metoda de verificare totală, aferent perioadei de activitate 01.07.2019-28.02.2022, fiind adoptată decizia asupra cazului de încălcare a legislației nr. 517/4652 din 16.11.2022, cu calcularea suplimentară la buget a obligațiilor fiscale în sumă de 22 397 253 lei, inclusiv la capitolul impozit pe venit din activitatea de întreprinzător – 5 938 723 lei, la capitolul TVA – 442 658 lei și la capitolul taxa pentru extragerea mineralelor utile diminuată – 602 870 lei. - control repetat prin metoda de verificare tematică cu privire la corectitudinea calculării și plenitudinea achitării la buget a taxei pentru	180	

					extragerea mineralelor utile pentru perioadele fiscale trimestrul I al anului 2015 – trimestrul II al anului 2019, fiind adoptată decizia asupra cazului de încălcare a legislației nr. 517/4649 din 16.11.2022, cu constatarea diminuării taxei pentru extragerea mineralelor utile în sumă de 2 124 481 lei pentru perioadele fiscale menționate.		
4.4.3	Recalcularea prejudiciului cauzat mediului, cu includerea costurilor de recultivare a terenurilor exploatare de SA "Micăuți" și sumelor ce urmau să fie virate în cont conform cadrului normativ	Inițierea acțiunilor de încasare surselor financiare necesare recultivării.	60	MM, IPM, SFS	<p>Inițiat. (nr. 26-10/4-0674711 din 31.05.2023 SFS) SFS a informat Inspectoratul pentru Protecția Mediului prin scrisoarea nr. 26-10/4-02-52050 din 13.04.2023 despre rezultatele controalelor fiscale efectuate la S.A. „Cariera Micăuți” și prin scrisoarea nr. 26-10/4-06-73710 din 30.05.2023 a prezentat informația detaliată privind volumul mineralelor utile extrase, costul mineralelor utile extrase și suma taxei pentru extracția mineralelor utile calculate în rezultatul controalelor fiscale, pentru fiecare trimestru în parte (T/01/2015-T/04/2021) (nr. 15/4-06/16 din 08.11.2023 MF)</p> <p>Obligațiile fiscale calculate suplimentar urmare a deciziilor adoptate nu au fost achitate, iar entitatea înregistrează restanță semnificativă în mărime de 26 217 186,65 lei (inclusiv suma de 2 322 960 lei înscrisă în Registrul evidenței speciale a</p>	210	Prin scrisoarea nr.487 din 28.03.2023, IPM a solicitat informație de la SFS referitor la rezultatele controalele efectuate în scopul recalculării prejudiciului cauzat mediului. Repetat prin scrisoarea nr.672 din 05.05.2023 a fost solicitată informația detaliată privind diminuarea prețului de cost, stabilită în rezultatul controlului fiscal, în scopul recalculării prejudiciului cauzat mediului.

					<p>obligațiilor fiscale în baza Deciziei nr.01 din 16.12.2022).</p> <p>Totodată, prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2rci-221/19 din 18.07.2019 s-a constatat insolvabilitatea și s-a intentat procedura de insolvabilitate în privința S.A. „Cariera Micăuți” c/f 1003600106746 cu sediul în r-ul Strășeni, s. Gornoe.</p> <p>Este de menționat, că la data intentării procedurii de insolvabilitate față de S.A. „Cariera Micăuți”, societatea insolvabilă nu admitea restanță față de Bugetul public național. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat nu a înaintat cererea de validare a creanțelor.</p> <p>Respectiv, conform prevederilor art.4, alin.(1) din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, Serviciul Fiscal de Stat la moment nu deține calitate procesuală în cadrul procesului de insolvabilitate aferent debitorului S.A. „Cariera Micăuți”. Ulterior, S.A. „Cariera Micăuți” a fost supusă unui control fiscal la fața locului prin metoda verificării totale, precum și control fiscal repetat la fața locului prin metoda verificării tematice cu privire la corectitudinea calculării și plenitudinea achitării la buget a taxei pentru extragerea mineralelor utile pentru perioadele fiscale T/1/2015-</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>T/2/2019, în rezultatul căroră au fost emise deciziile asupra cazului de încălcare a legislației nr. 517/4652 și nr.517/4649 din 16.11.2022 prin care au fost calculate obligații fiscale istorice în sumă de 2 322 960,00 lei.</p> <p>Astfel, Serviciul Fiscal de Stat, la data de 16.12.2022 a înaintat instanței de insolabilitate (Judecătoria Strășeni, sediul Central) cererea de repunere în termen și validare a creanțelor fiscale calculate prin deciziile menționate supra.</p> <p>Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central nr.2i-6/2020 din 06.02.2023 a fost respinsă cererea Serviciului Fiscal de Stat de repunere în termen și validare a creanțelor fiscale împotriva patrimoniului S.A. „Cariera Micăuți”, ca fiind depusă în afara termenului stabilit de art.116 din Codul de procedură civilă nr.225/2003.</p> <p>Serviciul Fiscal de Stat a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central nr.2i-6/2020 din 06.02.2023, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.2ri-116/23 din 16.05.2023 a fost admis recursul Serviciului Fiscal de Stat și s-a dispus casarea încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central nr.2i-6/2020 din 06.02.2023 cu remiterea cauzei la rejudecare în același complet, la etapa soluționării chestiunii privind</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>repunerea în termen și validarea creanței Serviciului Fiscal de Stat față de debitorul insolubil S.A. „Cariera Micăuți”.</p> <p>Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central nr.2i-6/2020 din 27.09.2023 a fost respinsă (în ordine de rejudecare) cererea Serviciului Fiscal de Stat privind repunerea în termen și validarea creanțelor față de S.A. „Cariera Micăuți”, încheierea respectivă fiind contestată de Serviciul Fiscal de Stat cu recurs la Curtea de Apel Chișinău.</p>		
4.4.4	Examinarea posibilităților legale pentru înaintarea cererii de repunere în termen și admitere a creanțelor pentru sumele care urmau a fi rezervate pentru lucrările de recultivare, conservare și lichidare a consecințelor activității miniere.	Cerere înaintată	60	MJ, MM,	<p>Inițiat.</p> <p>Încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central nr.2i-6/2020 din 27.09.2023 este contestată de Serviciul Fiscal de Stat cu recurs la Curtea de Apel Chișinău.</p>	210	Termenul recomandat este insuficient. Posibil de realizat după finalizarea activității 4.4.3
4.4.5	Efectuarea inventarierii zăcămintului existent și preluarea acestuia la balanța statului	Zăcămintul inventaria și preluat la balanța statului	90	MM, AGRM, IPM	<p>Executat.</p> <p>AGRM prin scr. 438/07 din 11.05.2023 a informat MM despre încetarea dreptului de folosință a SA „Cariera Micăuți” asupra zăcămintului complex de calcar brut pentru construcții și argilă pentru producerea cărămizii „Micăuți”, au fost anulate.</p>		

	4.4.6 Constituirea Comisiei de control a Ministerului Justiției și examinarea activității administratorilor autorizați care au administrat SA "Cariera Micăuți", prin prisma respectării cadrului normativ, în domeniul insolvabilității, administrării bunurilor din domeniul public și transmiterii acestor bunuri în administrarea Statului.	Comisia de control constituită	60	MJ	În proces de realizare. Comisia de control a fost constituită.		
Recomandările Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a zăcămintelor de gaze naturale și petrol							
5.1 Remedierea situației în domeniul explorării și exploatării hidrocarburilor în RM	5.1.1 Întreprinderea măsurilor de sistare imediată a activității ilicite de extragere a substanțelor minerale utile de țiței și gaz de către SRL "Valiexchimp"	Decizie privind încetarea Acordului de concesiune aprobată	30	MM, MJ	Inițiat. A fost inițiat proiectul de hotărâre cu privire la încetarea dreptului de folosință a hidrocarburilor transmis în baza Acordului de concesiune între Guvernul Republicii Moldova și Compania „Redeco” L.T.D. și constituirea Comisiei Guvernamentale de primire-predare întru realizarea transmiterii drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune (număr unic 737/APP/2023), autor – Agenția Proprietății Publice transmis la avizare și expertizare prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-9250 din 29.08.2023	180	
	5.1.2 Preluarea resurselor naturale de țiței și gaz la balanța statului.	Act de primire-predare aprobat	30	MM, AGRM, IPM	Conexă 5.1.1	180	
	5.1.3 Instituirea administrării provizorii a statului pentru procesul de	Modificări legislative aprobate	30	MM, MJ, APP	Inițiat. A fost inițiat proiectul de hotărâre cu privire la	180	

	extragere a resurselor de gaz și țiței.				aprobarea proiectului de lege cu privire la acordarea dreptului Guvernului de a decide transmiterea în folosință a hidrocarburilor în scop de cercetare geologică și/sau exploatare geologică entităților care asigură exercitarea monopoliurilor statului în domeniul cercetării geologice (număr unic 738/APP/2023) autor – Agenția Proprietății Publice transmis la avizare și expertizare prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-9251 din 29.08.2023.		
	5.1.4 Identificarea posibilităților legale cu înaintarea cererii de repunere în termen și admitere a creanțelor pentru sumele care urmau a fi rezervate pentru lucrările de recultivare, conservare și lichidare a consecințelor activității extractive din Văleni și Victorovca.	Cerere înaintată	60	MM, MJ	Conexă 5.1.1 și 5.1.3	180	
	5.1.5 Calculul valorii exacte a sumelor neachitate pentru arenda resurselor naturale de gaz și țiței (redevența pentru concesiune), identificarea posibilităților legale cu înaintarea cererii de repunere în termen și admitere a creanțelor pentru sumele neachitate de arenda resurselor conform contractului de concesiune.	Constatarea valorilor sumelor neachitate pentru utilizarea resurselor naturale	60	MM, MF	În examinare.	180	Termen insuficient din cauza complexității acțiunii

<p>5.1.6 Înaintarea cererii în instanța de judecată pentru declararea nulității contractelor de gaj a bunurilor din domeniul public a statului aferente extragerii gazului și țițeiului din perimetrele miniere "Văleni" și "Victorovca".</p>	<p>Inventariere bunurilor aferente exploatării zăcămintelor. Cereri înaintate.</p>	<p>60</p>	<p>MM, MF</p>	<p>În examinare.</p>	<p>180</p>	<p>Termen insuficient din cauza complexității acțiunii</p>
<p>5.1.7 Elaborarea și implementarea în regim de urgență a măsurilor de prevenire și diminuare a riscului de deversare a țițeiului în apele lacului Beleu;</p>	<p>Plan de măsuri elaborat și implementat</p>	<p>60</p>	<p>MM, EHGeoM, AM, IPM</p>	<p>În examinare.</p>	<p>180</p>	<p>Termen extins din cauza complexității subiectului.</p>
<p>5.1.8 Efectuarea unui studiu de fezabilitate privind oportunitatea de extragere sau conservare /tamponare a sondelor din aria rezervației naturale "Prutul de Jos"</p>	<p>Studiul de fezabilitate efectuat</p>	<p>60</p>	<p>MM, EHGeoM, AM</p>	<p>Neinițiat.</p>	<p>180</p>	<p>În dependență de sursele financiare alocate. Termen insuficient din cauza complexității acțiunii</p>
<p>5.1.9 Investigarea sub aspect penal a acțiunilor / inacțiunilor factorilor de decizie care au dus la gajarea de către SRL "Valixchimp" a bunurilor aferente procesului de extragere a zăcămintelor de țiței și gaz.</p>		<p>60</p>	<p>PG, CNA</p>	<p>În proces de realizare. (Nr. 17/04-9651 din 31.05.2023 CNA) în exercitarea PCCOCS se află cauza penală nr. 2019670288, pornită la 05.12.2019, conform semnelor componente de infracțiune prevăzute de art. 46, art. 243 alin. (3) lit. a), b) și art. 335 alin. (3) Cod penal, pe faptul pretinselor acțiuni ilicite admise de către ex-factorii de decizie ai companiei Valiexchimp SRL, în perioada 2008 – prezent, manifestate prin administrarea necorespunzătoare a patrimoniului din gestiune, delictivitatea evenimentelor economice cu compania</p>	<p>270</p>	<p>Termen până la 270 zile la propunerea CNA.</p>

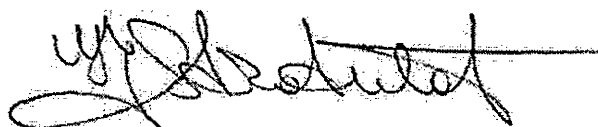
					nerezidentă Kronos Worldwide Limited și alți agenți economici rezidenți, acțiuni soldate cu prejudicierea în proporții deosebit de mari a intereselor companiei și bugetului de stat.		
	5.1.10 Examinarea acțiunilor administratorilor autorizați în cazul procedurii de insolvență a SRL "Valixchimp" și după caz aplicarea sancțiunilor în privința acestora.		60	MJ, CNA, UAAM	În proces de realizare. (Nr. 17/04-9651 din 31.05.2023 CNA) Se efectuează mai multe acțiuni în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor. CNA – nu există actualizări	270	Termen până la 270 zile la propunerea CNA
6. Recomandările Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a sondelor arteziene							
6.1 Remedierea situației în domeniul explorării și exploatarei apelor subterane	6.1.1 Examinarea și operarea modificărilor cadrului normativ, ce țin de monitorizare, reglementare și control în domeniul forării/exploatarei sondelor arteziene prin prisma importanței strategice a rezerv. de apă subterane.	Modificările cadrului normativ elaborate și aprobate	60	MM, AGRM, IPM, EHGeoM	Neinițiat.	365 / 12.2023	Termen insuficient din cauza complexității acțiunii
	6.1.2 Stabilirea unui sistem funcțional de reglementare și control a agenților economici și specialiștilor din domeniul forării/întreținerii/exploatarei sondelor arteziene.	Procedură elaborată și aprobată	60	MM, AGRM, IPM	Neinițiat.	365 / 12.2023	Termen insuficient din cauza complexității acțiunii.
	6.1.3 Elaborarea și implementarea unui proiect de inventariere complexă a sondelor arteziene cu dezvoltarea unui registru digital centralizat.	Registru digital funcțional	360	MM, AGRM	Neinițiat.	730	În dependență de sursele financiare alocate. Inventarierea se efectuează în limitele bugetelor anuale.
	6.1.4 Identificarea sonde arteziene care prezintă	Sonde identificate,	90	MM, AGRM	Neinițiat.	270	Termen insuficient din cauza complexității

	interes public și sau strategic care au ajuns în proprietate privată cu stabilirea unui mecanism legal de trecere a acestora în proprietatea publică.	Mecanismul implementat					acțiunii
7. Recomandări pe marginea procesului de administrare specială a agenților economici beneficiari ai subsolului							
7.1 Remedierea situației create în cazul SA „Minierul,, r-nul Dubăsari	7.1.1 Examinarea acțiunilor administratorilor autorizați în cazul procedurii de insolvabilitate a S.A.” Minerul” și după caz aplicarea sancțiunilor în privința acestuia.		60	MJ, CNA, UAAM	(Nr. 17/6799 din 16.11.2022 CNA) Conform competențelor CNA, urmare cercetării obiective, multilaterale și sub toate aspectele, în acțiunile administratorului de insolvabilitate nu au fost acumulate probe pertinente pentru declanșarea unor investigații sub aspect penal sau contravențional. Nr. 17/7439 din 15.12.2022 CNA – nu există actualizări	180	
	7.1.2 Preluarea minei la balanța statului, cu examinarea existenței fondului de recultivare, conservare și lichidare a consecințelor urmare a exploatării.	Constatarea rezervelor reale	30	MM; AGRM; SFS IPM	Executat. MM a aprobat Ordinul nr 68 din 27 aprilie „Cu privire la încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol – zăcământul de calcar pentru tăierea blocurilor și plăcilor „Cocieri”, transmis pentru exploatare industrială Societății pe Acțiuni „Minerul”	180	
	7.1.3 Demararea acțiunilor necesare în vederea declarării nulității tranzacției, ca rezultat mina de piatră va fi privată ca un obiect indivizibil.	Acțiune înaintată în instanță	60	MM; AGRM	Executat. MM a aprobat Ordinul nr 68 din 27 aprilie „Cu privire la încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol – zăcământul de calcar pentru tăierea blocurilor și plăcilor „Cocieri”, transmis pentru exploatare industrială Societății pe Acțiuni „Minerul”	180	

7.2 Remedierea situației în domeniul administrare specială a agenților economici beneficiari ai subsolului	7.2.1 Revizuirea complexă și stabilirea unor criterii legale statuare în domeniul public, a resurselor fondului de recultivare și neadmiterea redirectionării acestora la alte capitole de cheltuieli.		30	MM MJ MF	Inițiat.	270	Inclusă în acțiunea nr. 1.5.8
	7.2.2 Constituirea Comisiei de control a MJ și examinarea activității administratorilor autorizați care administrează procedurile de insolvabilitate beneficiari subsolului, privind respectarea cadrului normativ.	Comisia de control constituită	60	MJ	În proces de realizare.	270	(Nr. 1731 din 15.12.2022 IPM) La data de 18.11.2022 s-a petrecut o ședință a Comisiei, organizată de MJ, în cadrul căreia s-a prezentat Nota informativă privind controalele efectuate la întreprinderile aflate în proces de insolvabilitate.
	7.2.3 Examinarea procedurilor de insolvabilitate a beneficiarilor subsolului în vederea înaintării cererii de repunere în termen și admitere a creanțelor pentru sumele care urmau a fi rezervate pentru lucrările de recultivare, conservare și lichidare a consecințelor activității miniere, preluării resurselor naturale la bilanțul statului și a bunurilor aferente resurselor care nu pot fi înstrăinate fără a fi afectat procesul de explorare și exploatare a resursei naturale.	Plan acțiuni aprobat	60	MM, MF	Neinițiat.	180	Termen insuficient din cauza complexității acțiunii
	7.2.4 Notificarea / informarea administratorilor autorizați	Administrații autorizate	30	UAAM	Nu deținem informații.		

	despre caracterul specific al insolvabilității beneficiari ai subsolului, calificarea domeniului public al resurselor naturale și bunurilor aferente acestor resurse și provizioanelor care urmau a fi rezervate în fond separat pentru recultivare și compensarea prejudiciilor cauzate mediului urmare a activității miniere.	notificați/informați					
--	---	----------------------	--	--	--	--	--

Secretar de stat

Grigore STRATULAT

MM – Ministerul Mediului
 AM - Agenția de Mediu
 AGRM – Agenție pentru Geologie și Resurse Minerale.
 IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului
 MEC – Ministerul Educației și Cercetării
 ME - Ministerul Economiei
 AST – Agenția pentru Supraveghere Tehnică
 MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
 MF – Ministerul Finanțelor

SFS – Serviciul Fiscal de Stat
 MJ - Ministerul Justiției
 PG - Procuratura Generală
 APP – Agenția Proprietății Publice
 ARFC – Agenția Relații Funciare și Cadastru
 APL – Administrația Publică Locală
 EHGeoM – Î.S. Expediția Hidrogeologică din Moldova
 UAAM - Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova